

ПЕРСПЕКТИВА РАЗВОЈА

FuturUm

1974

2024

РИЈЕЧ РЕКТОРА	7
ПРАВЦИ И ПЕРСПЕКТИВЕ	9
Изазови, постигнућа и стратешки оквир за будућност	10
КОРАК НАПРИЈЕД	13
Нова организациона структура	14
НАСТАВА	17
Савремени студијски програми	19
ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА	25
Пут ка глобалној академској изврсности	27
НАУКА	33
Највиши стандарди у научноистраживачком раду	35
ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР	39
Обезбијеђена финансијска стабилност	40
КАПИТАЛНИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЈЕКТИ	43
Темељ за будући напредак	44
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА И САЈБЕР БЕЗБЈЕДНОСТ	55
Дигитална трансформација	56
САРАДЊА СА ПРИВРЕДОМ	61
Стратешке иницијативе за повезивање науке и привреде	62
ДРУШТВЕНО ОДГОВОРАН УНИВЕРЗИТЕТ	65
Промоција темељних вриједности за праведније друштво	66
ПОДСТИЦАЊЕ ЈАВНЕ РИЈЕЧИ	71
Разговори о кључним друштвеним питањима	72
УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА	75
Пројекти стамбеног и здравственог збрињавања за запослене	76
САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА	79
Успостављање кључних партнерстава	80
ФУТУРУМ – 50 ГОДИНА УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ	87
Стратешки оквир за десетогодишњи развој	88
Послије написаног	91

Извјештај

**ПРЕГЛЕД
ТРОГОДИШЊЕГ МАНДАТА**

Подгорица, децембар 2024.

РИЈЕЧ РЕКТОРА

Кажу да је права мјера успјеха више садржана у броју и тежини препрека које прелазите на неком путу, него у мјесту до ког сте тим путем дошли. Уколико је заиста тако, онда нам се чини да је Универзитет Црне Горе у претходне три године био веома успјешан.

Није било лако изборити се са вишедеценијским проблемима, али једнако ни са овим новим – који су карактеристични „плодови“ немирних времена.

Ипак, изборили смо се. Истовремено смо учили, градили, мијењали, унапређивали се. Повезивали смо се, међусобно, али и са свијетом.

Посвећено смо радили на томе да наш универзитет буде више од образовне установе – да постане мјесто гдје се сусрећу људи и развијају идеје. Стога, сигуран сам да Универзитет Црне Горе данас није само један од многих универзитета који се нуде будућим студентима, већ престижан, посебан избор.

Вјерујем да је знање темељ сваке промјене у друштву и сваког напретка. Наши студенти, професори и сарадници постали су лучоноше те промјене. Сагледавајући постигнуто, јасно је да нисмо само прошли кроз циклус промјена, већ да смо успоставили нови оквир за размишљање о Универзитету и његовој улози у друштву.

Извјештај који вам представљам у овој публикацији, хроника је прегнућа да у овом „храпавом“ времену унаприједимо неке кључне елементе живота Универзитета. Много тога је видљиво споља, али је више урађено унутра, дубоко вјерујем на корист цијеле академске заједнице – студената, професора, али и свих запослених на Универзитету. Значајно је промијењена атмосфера, оснажен је дух слободе и академских вриједности, демократичности и отворености. Вјерујем да су то најважније промјене које није лако уоквирити статистикама.

Усмјерили смо значајну енергију, али и средства, за унапређење инфраструктуре и обезбјеђење пријатнијег радног амбијента.

Са много више искуства, али и оптимизма, спремније чекамо изазове времена које нам долази. Увјерен сам да имамо знање и снагу да Универзитет Црне Горе винемо до висина модерног и престижног европског универзитета.

Проф. др **Владимир Божовић**
Ректор

ПРАВЦИ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Универзитет Црне Горе је у протеклом периоду прошао кроз изазове који су захтијевали дубоке реформе у организацији и управљању. Демократичност, отвореност и дух слободе, постали су водећи принципи који обликују наш унутрашњи амбијент.

Многе од промјена које су се десиле, тешко је статистички уоквирити, а цијенимо да су оне много важније од оних које су очигледне. Међутим, све заједно, те промјене снажно дјелују и трасирају пут којим ће се развијати наша универзитетска заједница у будућности, али и Универзитет као институција.

Овај извјештај је преглед најважнијих достигнућа, финансијских резултата и улагања у развој Универзитета Црне Горе. У свим областима, од побољшања академских програма до улагања у инфраструктуру, Универзитет је постигао значајан напредак који потврђује постојање стратегије и посвећеност. У наставку су детаљно представљени сви кључни аспекти који су обликовали претходни, трогодишњи период и поставили чврсте основе за будућност.

Изазови, постигнућа и стратешки оквир за будућност

Повећање буџетских средстава за Универзитет Црне Горе био је веома важан корак који нас је коначно помјерио од границе пуког преживљавања и омогућио постављање стратешког оквира за будућност.

Уз подршку Владе Црне Горе, односно Управе за капиталне пројекте, отпочели смо реализацију великих инфраструктурних пројеката. Међутим, с поносом истичемо да смо дио пројеката финансирани користећи донације пријатеља Универзитета, међу којима посебно издвајамо алумнисте.

Након детаљне и свеобухватне анализе постојећег стања, значајна финансијска средства и енергија усмјерени су на пројекте који су имали за циљ темељну обнову и модернизацију Универзитета Црне Горе. Вишемилионски подухвати обухватили су реконструкцију и обнову објеката на којима није било значајнијих улагања малтене од тренутка њихове изградње.

Унапређење буџетских издвајања за Универзитет Црне Горе означило је прелазак са основног преживљавања на пут развојних иницијатива и дугорочног напретка

Уз обнову физичке инфраструктуре, велики напредак постигнут је у унапређењу пословних процеса, поједностављивању административних процедура, посебно у сфери дигитализације.

У контексту **зелене агенде**, поред дигитализације која нас је приближила циљу институције без коришћења папира, акценат је стављен и на друге еколошке иницијативе, посебно на озелењавање универзитетских простора. У том погледу, објективно је постигнут импресиван резултат.

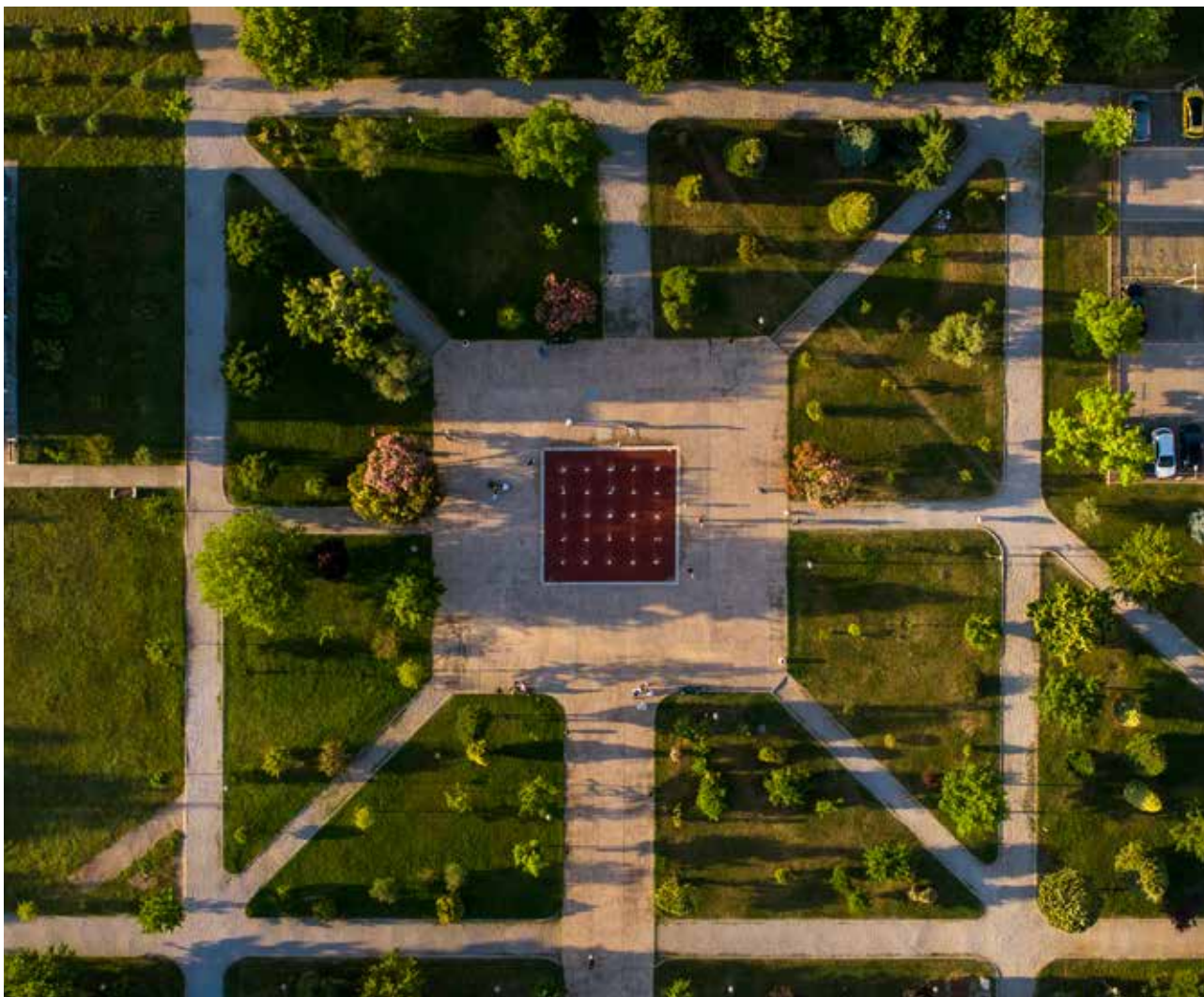
У смислу академског развоја, оснивање нових јединица и акредитација неколико студијских програма додатно су ојачали капацитете Универзитета. Нови програми пружају студентима знања и вјештине у складу са потребама на глобалном тржишту рада.

Промјена перцепције Универзитета као затворене институције захтијевала је знатне напоре. Универзитет је постао отворенији за јавни дијалог и значајан субјект у рјешавању важних друштвених питања

Изузетан напредак остварен на пољу међународне сарадње учинио нас је препознатљивим субјектом на европској сцени, омогућивши нам пуноправно чланство у престижним универзитетским мрежама, попут Улисесуса.

Изузетан напредак у међународној сарадњи учврстио је наш статус поузданог партнера на европској сцени и обезбиједио нам пуноправно чланство у престижним иницијативама

Промјена увријежене перцепције Универзитета као затворене институције, изоловане од друштва, био је изазован задатак који је захтијевао систематичан и свеобухватан приступ. Покренуте су бројне иницијативе како би се овакво схватање промијенило, а Универзитет учинио отворенијим. Организован је велики број јавних трибина на којима су разматране теме од стратешког значаја за друштво.

На крају, имајући у виду значај који Универзитет Црне Горе има за развој друштва заснованог на знању, не смијемо заборавити да је његова улога кључна у обликовању демократске, просперитетне и одрживе заједнице. У потпуности посвећени остварењу ове мисије, свјесни одговорности према садашњим и будућим генерацијама, покренули смо одређене поступке чији би резултат требало да буде предлог мјера за стратешки развој Црне Горе.

КОРАК НАПРИЈЕД

У периоду од 2021. до 2024. године, Универзитет Црне Горе је спровео важне реформе које су допринијеле његовом позиционирању као једне од водећих академских установа у региону. Остварен је примјетан напредак у развоју академских и истраживачких капацитета. Проширена је организациона структура, унапријеђена међународна сарадња и обogaћена понуда студијских програма.

Нова организациона структура

Са циљем успостављања свеобухватнијег академског оквира, Универзитет Црне Горе проширио је своју организациону структуру оснивањем нових академских јединица – **Института за напредне студије** и **Института за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије**. Овим промјенама, уз постојећих 19 факултета и два института, Универзитет Црне Горе ствара простор за свеобухватније и интегрисаније образовне приступе.

Институт за напредне студије основан је са циљем развоја друштвених и хуманистичких наука и обухвата широк спектар дисциплина – од међународних односа до филозофије и религије.

У свјетлу савремених глобалних изазова, Институт се бави истраживањем актуелних друштвених и природних феномена у широј интердисциплинарној и мултидисциплинарној перспективи. Институт је изузетно посвећен промовисању међународне сарадње, али и увезивању са привредом, посебно у оквиру тржишно оријентисаних истраживања, као и са јавним сектором у формулисању политика заснованих на научним резултатима. Посебан акценат је на повећању учешћа у пројектима финансираним из међународних фондова. Институт је већ укључен у бројне међународне пројекте, од којих су неки са врло престижним институцијама, међу којима је Универзитет у Оксфорду (пројекат *Beyond the Anticlerical Paradigm: Rethinking Secularism in Contemporary Montenegro*) и активно учествује у регионалној мрежи сродних института.

Институт за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије има важну улогу у развоју интердисциплинарних и мултидисциплинарних студија и истраживања на Универзитету, с циљем да омогући будућим генерацијама усвајање знања и вјештина потребних за рјешавање изазова са којима се наше друштво суочава.

Докторски интердисциплинарни студијски програм **Одрживи развој** с успјехом функционише већ четврту годину, а сваке године листу предавача и ментора обогаћују нова релевантна имена, не само са Универзитета Црне Горе, већ и из међународне академске заједнице

У претходном периоду, акредитован је и лиценциран студијски мастер програм **Информациона безбједност на енглеском језику**, а његов почетак се очекује у студијској 2025/26. години.

У организацији Института, ове године одржана је конференција „Дани научне дијаспоре“, која је окупила стручњаке из иностранства поријеклом из Црне Горе, који се баве различитим областима природних, техничких и друштвених наука. Конференција је изузетно значајна као потенцијал за успостављање сарадње са реномираним стручњацима који су своју академску каријеру градили на престижним свјетским универзитетима и научним институцијама.

НАСТАВА

На Универзитету Црне Горе посвећено се ради на унапређењу квалитета наставе и осавремењавању студијских програма. У том погледу, веома је значајна дигитализација процеса. Тако је увођење електронског уписа, е-индекс платформе и електронског потписивања уговора о студирању, знатно поједноставило административне процедуре за студенте, професоре и ненаставно особље Универзитета.

Универзитет Црне Горе се непрекидно прилагођава савременим образовним захтјевима и врло живом тржишту рада кроз покретање нових студијских програма, посебно у СТЕМ дисциплинама. Поред тога, укључивање студената у наставни процес као демонстратора одражава настојање Универзитета да стратешки приступи задатку подмлађивања и јачања кадровске базе.

Савремени студијски програми

Проф. др **Веселин Мићановић**, проректор за наставу

Овдје смо због студената, посвећени унапређењу квалитета студентског живота. Нова е-индекс платформа је оптимизовала рад студентских служби, док је електронски упис умањио, па и потпуно елиминисао гужве на почетку академске године. Дигитализација је унаприједила све пословне процесе кроз нову ДМС платформу. Посебно истичемо да је успјешно окончана и дигитализација комплетне архиве Универзитета.

Унаприједили смо универзитетски сајт додавањем функционалности које омогућавају лакши, бржи и интуитивнији приступ информацијама, прилагођавајући га и особама са инвалидитетом. Након озбиљне анализе стања на тржишту рада, покренули смо акредитацију нових студијских програма.

Из СТЕМ домена, отворена је **Мехатроника** на Машинском факултету, мултидисциплинаран студијски програм који обједињује врло атрактивне и популарне дисциплине. Акредитован је **Програм за конзервацију и рестаурацију** на Факултету ликовних умјетности на Цетињу. Овај програм ће допринијети образовању новог кадра рестауратора и конзерватора, а који је пријеко потребан усљед нарастајуће потребе за заштитом културне баштине Црне Горе.

Овдје смо због студената – посвећени унапређењу студентског живота кроз дигитализацију. Нова е-индекс платформа и електронски упис поједноставили су рад служби, док ДМС платформа доноси ефикасност у дигитализацији архива

Један успјешан примјер је свакако и први програм основних студија на енглеском језику – **Економија и бизнис**, на Економском факултету. Од наредне школске године, у плану је спровођење већ акредитованог мастер програма **Информациона безбједност**. Мастер програм на енглеском језику – **Заштита и управљање морском средином**, који спроводи Поморски факултет у Котору, такође је успјешно акредитован. Припремљена је и документација за добијање акредитације за заједнички мастер програм у области поморске роботике у оквиру плаве економије. Овај корак је резултат међународног пројекта MARBLE (Joint Master on Maritime Robotics in Blue Economy) – **Заједнички мастер програм о поморској роботизи у плавој економији**, који је подржан средствима програма ИНТЕРРЕГ Адрион.

Мехатроника – перспективни студијски програм

Након опсежних припрема, Универзитет Црне Горе је успјешно акредитовао студијски програм **Мехатроника** на Машинском факултету. Ријеч је о савременом и перспективном студијском програму из СТЕМ спектра.

Наведени студијски програм сврстава Универзитет Црне Горе међу прве високообразовне институције у региону које нуде програм тог карактера.

Конзервација и рестаурација

Оснивање студијског програма Конзервација и рестаурација на Факултету ликовних умјетности на Цетињу је важан искорак у високом образовању Црне Горе. Црна Гора је била једина земља у региону која није имала овакав студијски програм.

Програм је мултидисциплинарног и интердисциплинарног карактера, а реализује се уз снажну сарадњу са националним институцијама задуженим за очување културне баштине.

Одрживи развој – докторске студије на енглеском

Први програм докторских студија на енглеском језику покренут је као резултат Еразмус+ програма за изградњу капацитета у високом образовању и пројекта **Реформа докторских студија у Црној Гори и Албанији**.

Информациона безбједност – нови мастер програм

Нови мастер програм на енглеском језику реализује Институт за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије Универзитета Црне Горе, пружајући студентима свеобухватно знање и компетенције у области информационе безбједности.

Програм је рађен по узору на планове сличних програма на великим и познатим европским универзитетима, са циљем да обезбиједи стручњаке који су у стању да дају свеобухватан одговор на ризике (зло)употребе информационо-комуникационих технологија.

MONTEB на Економском факултету

Academic program in Business and Economics (MONTEB) – нови студијски програм основних студија на Економском факултету, осмишљен је да студентима пружи широк спектар знања и вјештина из области економије и пословања, неопходних на домаћем и међународном тржишту рада. Поред теоријског знања, програм омогућава студентима да развијају практичне вјештине у економској и пословној анализи, припремајући их за професионалне изазове, уз истовремено усавршавање употребе енглеског језика на пословном нивоу.

Програм MONTEB усклађен је са програмима престижних европских универзитета. Студентима је омогућено да на енглеском језику стекну знања и вјештине неопходне за савремено глобално тржиште рада, и то студирајући у Подгорици.

Заштита и управљање морском средином – интердисциплинарни програм на енглеском

Први заједнички интердисциплинарни мастер студијски програм на енглеском језику – Заштита и управљање морском средином, изводи се на Поморском факултету у Котору.

Програм је резултат координаторског Еразмус+ CBHE пројекта Поморског факултета у Котору под називом „Development of Regional Joint Master Program in Maritime Environmental Protection and Management – MEP&M“ који укључује сарадњу Универзитета Црне Горе са универзитетима „Александар Мојсиу“ у Драчу и „Исмаил Ђемали“ у Валони. Ово је први заједнички мастер програм на Универзитету Црне Горе и још један у низу студијских програма Универзитета који студентима пружају могућност похађања наставе и полагања испита на енглеском језику.

ма „Александар Мојсиу“ у Драчу и „Исмаил Ђемали“ у Валони. Ово је први заједнички мастер програм на Универзитету Црне Горе и још један у низу студијских програма Универзитета који студентима пружају могућност похађања наставе и полагања испита на енглеском језику.

Покренут програм ангажовања демонстратора у настави

Универзитет Црне Горе је покренуо и програм ангажовања демонстратора, ради јачања практичне и научноистраживачке компоненте студија, што је у складу са циљевима Стратегије развоја Универзитета 2019–2024. Ова иницијатива обухвата ангажовање студената мастер студија (укључујући студенте IV, V и VI године интегрисаних студија), или студената докторских студија који нису у радном односу, у статусу сарадника у настави.

Програм ангажовања демонстратора, посебно у реализацији вјежби, лабораторијских часова, практичне наставе, консултација, као и у припреми и спровођењу пројеката, пружио је даровитим студентима прилику да се активно укључе у поједине сфере академског живота и припреме за потенцијални наставак академске каријере. Опсег рада демонстратора обухвата, између осталог, праћење напретка и пружање помоћи студентима у савладавању и увјежбавању пређеног градива, консултативни рад, подршку у селекцији литературе, дефинисању и презентацији есеја, организовању дебата, као и учешће у активностима у оквиру стручних и научних пројеката.

Развој програма цјеложивотног учења

Програми цјеложивотног учења – ови програми, као и кратки едукативни формати попут љетњих школа, су облик образовања, комплементаран традиционалним универзитетским програмима. Њихова популарност расте не само међу студентима, већ и међу онима који желе да унаприједи своје професионалне вјештине или се усмјере ка новој каријери. С тим циљем, формирана је **Комисија за цјеложивотно учење**, која координира процесом акредитације ових програма.

До сада су акредитоване двије љетње школе: **Одрживи развој јахтинг и крузинг индустрија** Поморског факултета, и **Предузетништво у туризму баштине**, у организацији Факултета за туризам и хотелијерство. Такође, у току је акредитација стратешки важног програма цјеложивотног учења под називом **Програм за унапређење компетенција у области савремених информационо-комуникационих технологија**.

Обезбијеђена савремена компјутерска и лабораторијска опрема

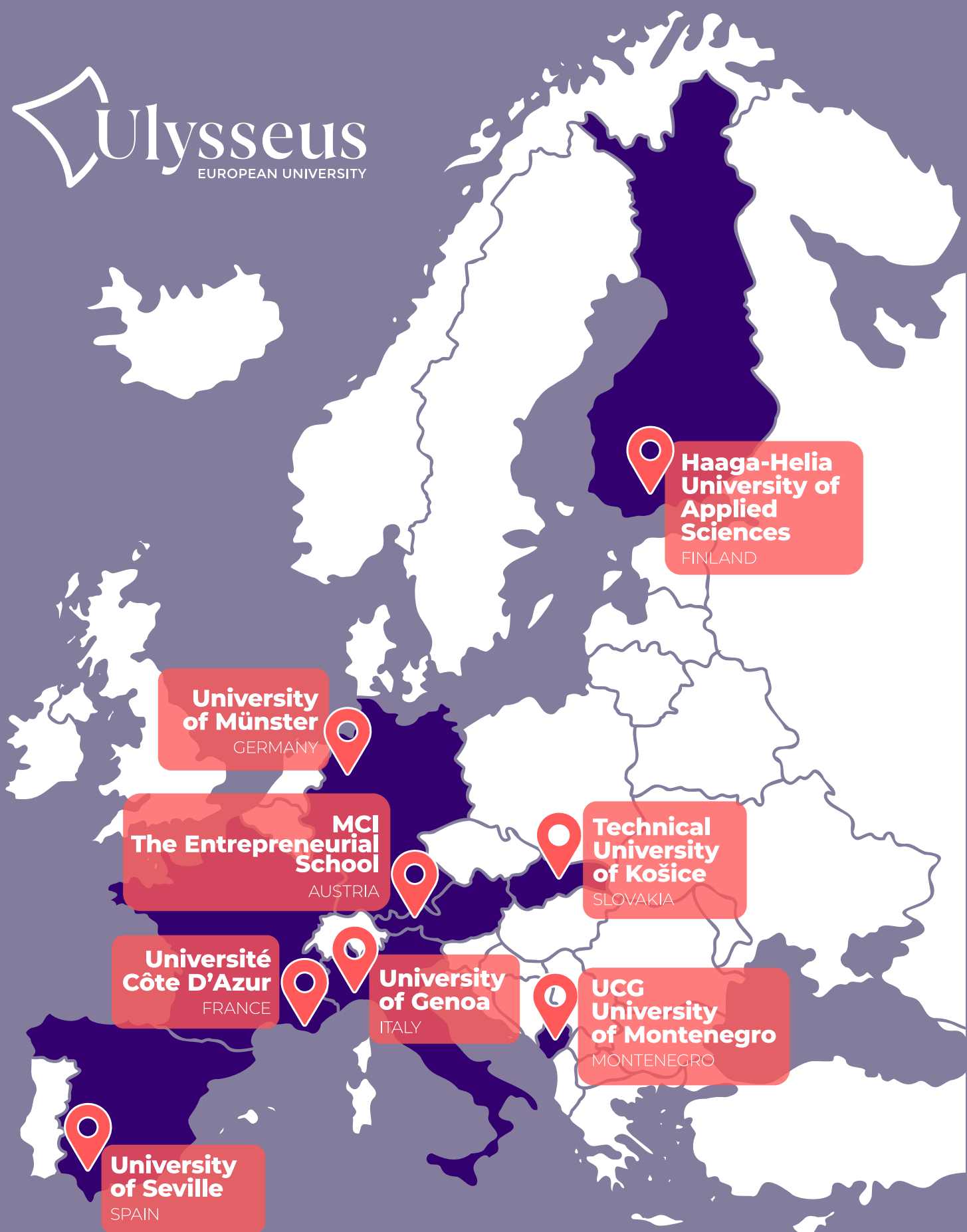
Универзитет Црне Горе, претходних година, уложио је значајна средства у набавку савремене компјутерске и лабораторијске опреме и канцеларијског намјештаја на готово свим универзитетским јединицама. Овим улагањима, знатно су унапријеђени услови наставе и научноистраживачког рада.

Између осталог, опремљене су лабораторије на **Металуршко-технолошком, Машинском и Природно-математичком факултету**, за шта је предвиђено око 200.000 евра. Већина тих просторија сада располаже најсавременијом опремом, чиме је Универзитет унаприједио своје образовне капацитете, достижући ниво упоредив са реномираним европским универзитетима.

У наставку табеларни приказ улагања у лабораторијску и рачунарску опрему:

2021.	2022.	2023.	2024. (прва три мјесеца)
800.000,00	885.000,00	900.000,00	715.000,00

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА

Интернационализација омогућава студентима стицање међународног искуства и вјештина неопходних за све захтјевније свјетско тржиште рада.

Кроз учешће у бројним међународним пројектима и повезивање са иностраним институцијама, Универзитет Црне Горе повећава своју видљивост на глобалном нивоу, што је један од водећих параметара квалитета у поступку интернационализације.

Пут ка глобалној академској изврсности

Проф. др **Сања Пековић**, проректорка за интернационализацију

Кроз институционалну сарадњу са реномираним европским универзитетима, која је у протеклих неколико година доживјела експанзију, па сада бројимо више од 150 Еразмус+ (Erasmus) уговора и више од 80 билатералних уговора, подигли смо међународну препознатљивост Универзитета. Омогућили смо нашим студентима да кроз програме мобилности стекну међународно искуство и прошире спектар знања. Знатно смо повећали број долазних и одлазних мобилности студената, али и свих запослених на Универзитету Црне Горе.

Универзитет Црне Горе остварио је незабиљежен успјех, само у 2022. години – чак 16 одобрених Еразмус+ пројеката за изградњу капацитета у области високог образовања, подржавајући дигиталну трансформацију, педагошке иновације и развој људских ресурса

Посебан успјех Универзитета Црне Горе се огледа у чињеници што смо постали дио једне од најпрестижнијих европских универзитетских алијанси. Наиме, Универзитет је постао пуноправан члан **Европског универзитета Улисеус** (Ulysseus) кога чине још седам европских универзитета: **Универзитет у Севиљи** (Шпанија), **Универзитет у Ђенови** (Италија), **Универзитет Côte d'Azur** (Француска), **Технички универзитет у Кошицама** (Словачка), **MCI, The Entrepreneurial School** (Аустрија), **Универзитет примјењених наука Хаага-Хелиа** (Финска) и **Универзитет у Минстеру** (Њемачка).

Наредних неколико година досегнућемо заједнички циљ Улисеус алијансе – 50% студената ће током студија искусити мобилност: физичку, виртуелну или хибридну

Кроз пројекат ALL4Life, институционализовали смо односе са алумнистима, креирали прву Стратегију сарадње са алумни заједницом и динамичније укључили дијаспору и међународно признате истраживаче као гостујуће предаваче.

Остварили смо до сада незабиљежен успјех за Универзитет Горе, само у 2022. години – чак 16 одобрених Еразмус+ пројеката за изградњу капацитета у области високог образовања. Овакви пројекти у принципу чине окосницу развоја високообразовних институција, подржавајући њихову укупну трансформацију у модерне образовне институције, подстичу педагошке иновације и професионални напредак запослених.

Увјерени смо да ћемо, у наредних неколико година, остварити заједнички циљ Улисеус алијансе – 50% студената који ће у оквиру својих студија искусити мобилност – физичку, виртуелну или хибридну.

Еразмус повеља за Универзитет Црне Горе

Универзитет Црне Горе стекао је одлику институције која успјешно остварује циљеве интернационализације. Са више од 80 билатералних споразума са универзитетима широм свијета и преко 150 Еразмус+ споразума за мобилност професора, истраживача, студената и административног особља, Универзитет, упркос својој величини, постаје један од регионално најбоље котираних универзитета у области међународне сарадње.

Европска комисија је Универзитету Црне Горе додијелила Еразмус повељу за високо образовање 2021–2027 (Erasmus Charter for Higher Education), чиме се отварају нове могућности за учешће у великом броју међународних пројеката. Такође, у складу са приоритетима Еразмус+ програма за период 2021–2027. године, Универзитет подстиче учешће у програмима мобилности студената који долазе из угрожених група,

активности које доприносе очувању животне средине и одрживом развоју. У контексту даље дигитализације процеса, настављамо рад на реализацији иницијативе Еразмус студентске картице (Erasmus Student Card) као и на увођењу Еразмус мобилне апликације (Erasmus+ mobile App) за студенте Универзитета Црне Горе.

Са више од 80 билатералних споразума са универзитетима широм свијета и више од 150 Еразмус+ споразума за мобилност, Универзитет Црне Горе постаје лидер у области међународне сарадње

Промоција мобилности и интеркултуралног разумијевања

Еразмус студентска мрежа Подгорица (ESN Подгорица) основана је као интернационална студентска организација, прије свега усмјерена на подстицање мобилности. Међутим, ова мрежа није само техничка подршка студентима у процесу прилагођавања новој средини, већ платформа која подстиче развој свијести о потреби интеркултуралног повезивања.

Обновљена Унеско Катедра за образовање и демократско грађанство и људска права

На Универзитету Црне Горе обновљена је **Унеско Катедра за образовање за демократско грађанство и људска права**. Потписивањем споразума између Универзитета Црне Горе и организације Унеско, осигурано је да Катедра буде активна до 25. јуна 2025. године.

Катедра Унеско, основана на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе 2005. године, има важну улогу у промоцији демократских вриједности и стандарда у универзитетском, али и ширем друштвеном контексту.

unesco
Chair

Катедра је дјеловала и као центар изврности – промовишући демократско друштво, културу мира, као и афирмацију културне разноликости и мирног суживота. Њен задатак је да подстиче и подржава трансформацију Универзитета Црне Горе у модеран и конкурентан универзитет, усклађен са европским стандардима високог образовања.

Обновљеним споразумом са организацијом Унеско, Универзитет Црне Горе постао је дио UNITWIN/Унеско Chairs програма, који умрежава око 900 високошколских и научноистраживачких институција из више од 120 земаља.

Формирањем Иновационог хаба са фокусом на сајбер безбједност, Универзитет Црне Горе поставља нове стандарде у дигиталној безбједности у оквиру иницијативе Улисеус

Основана Канцеларија за пројекте

Оснивање Канцеларије за пројекте на Универзитету Црне Горе је одговор на пораст обима пројектних активности, односно све ширу и снажнију међународну сарадњу. Ова канцеларија тренутно води велики број пројеката, који су финансирани из престижних међународних фондова као што су Еразмус+, Хоризонт 2020, Хоризонт Европа, ИНТЕРРЕГ/ИПА, као и бројне билатералне пројекте.

Канцеларија за пројекте има важну улогу у пружању експертске подршке, консултативних услуга и техничког савјетовања организационим јединицама Универзитета у поступку аплицирања и управљању међународним финансијским средствима.

Канцеларија за пројекте има кључну улогу у дистрибуцији информација о доступним фондовима и конкурсима, као и у умрежавању с релевантним међународним организацијама. Поред тога, успостављен је и Фонд за претфинансирање пројеката, ради превазилажења административних баријера и олакшавања учешћа у пројектним активностима.

Програм	Тип пројекта	Број пројекта	Укупна вриједност пројекта	Вриједност пројекта за Универзитет
Horizon Europe	Сарадња (+ мобилност, каријерни развој)	5	87.410.753,60	881.008,50
H2020	Научноистраживачки	7	52.587.602,75	906.280,50
Erasmus+	Изградња капацитета у високом образовању	26	18.925.374,00	2.697.383,00
Erasmus+	Спорт	2	890.972,00	62.258,00
Erasmus+	K220	3	675.000,00	101.750,00
Erasmus+	Jean Monnet	4	447.431,60	99.075,85
IPA CBC HRV–BiH–CG	Структурни	1	1.800.000,00	410.000,00
IPA CBC ITA–ALB–CG	Инфраструктурни	3	5.079.451,20	595.072,73
IPA ADRION	Научноистраживачки	3	5.214.970,00	260.525,00
IPA SOUTH ADRIATIC 2021–2027. TASK FORCE	Изградња капацитета у области плаве економије	1	4.900.000,00	1.275.000,00
EIT	Научноистраживачки	1	2.400.000,00	35.500,00
WBF (Western Balkan Fund)	Научноистраживачки	1	18.882,00	13.816,00
NATO	Научноистраживачки	2	742.400,00	254.300,00
EUREKA	Научноистраживачки	1	543.720,00	27.000,00
EC – DG MARE	Научноистраживачки	2	3.633.000,00	50.000,00
FAO	Научноистраживачки	5	186.940,00	186.940,00
JPI CH	Научноистраживачки	1	751.399,02	25.000,00
GEF	Изградња капацитета	1	1.700.000,00	85.000,00
ICGEB	Научноистраживачки	1	30.000,00	30.000,00
IAEA – Austria		4		6.500,00
KOST		9		34.008,00
Фонд за иновације ЦГ	Иновативни	2	199.928,89	0,00
Национални - Министарство науке	Научноистраживачки	2	1.365.750,00	390.000,00
Национални - Министарство науке	Билатерална сарадња са Словенијом	19		38.000,00
Национални - Министарство науке	Билатерална сарадња са Италијом	6		148.200,00
УКУПНО		112	189.503.575,06	8.612.617,58

Улисеус – чланство у алијанси европских универзитета

Као једно од најзначајнијих достигнућа Универзитета Црне Горе у процесу интернационализације, истиче се пуноправно чланство у Улисеус мрежи европских универзитета, званично потврђено у претходној години.

Укључењем у Улисеус мрежу, која обухвата скоро 164.000 студената и 20.000 чланова академског и административног особља, 87 факултета, 1035 истраживачких група и 54 истраживачка центра, Универзитет Црне Горе пружа унапријеђене могућности за умрежавање свом особљу и студентима, као и укључење у интердисциплинарне истраживачке пројекте.

Као дио Улисеус мреже, Универзитет Црне Горе је корисник дијела финансијских средстава које је обезбиједила Европска комисија за ову алијансу у периоду 2024–2027.

Улисеус пружа широк спектар нових могућности, укључујући заједничке, студијске програме, појачану мобилност студената, наставног и административног особља, проширење понуде програма цјеложивотног учења, као и разноврсне обуке доступне свим грађанима. Програми Улисеуса омогућавају студентима да прате одабране дјелове студијских програма на партнерским универзитетима, што је пут до заједничке дипломе, признате у свим земљама ЕУ.

Једна од важних иницијатива у оквиру мреже је формирање **Иновационог хаба**, при чему је Универзитет Црне Горе као своју, приоритетну, област изабрао сајбер безбједност. Очекује се да ће **Иновациони хаб** остварити снажну синергију са **Регионалним центром за сајбер безбједност и развој сајбер капацитета** у Црној Гори, чиме ће бити успостављена база за обуку будућих стручњака из ове области, као и покретање научних и иновативних пројеката.

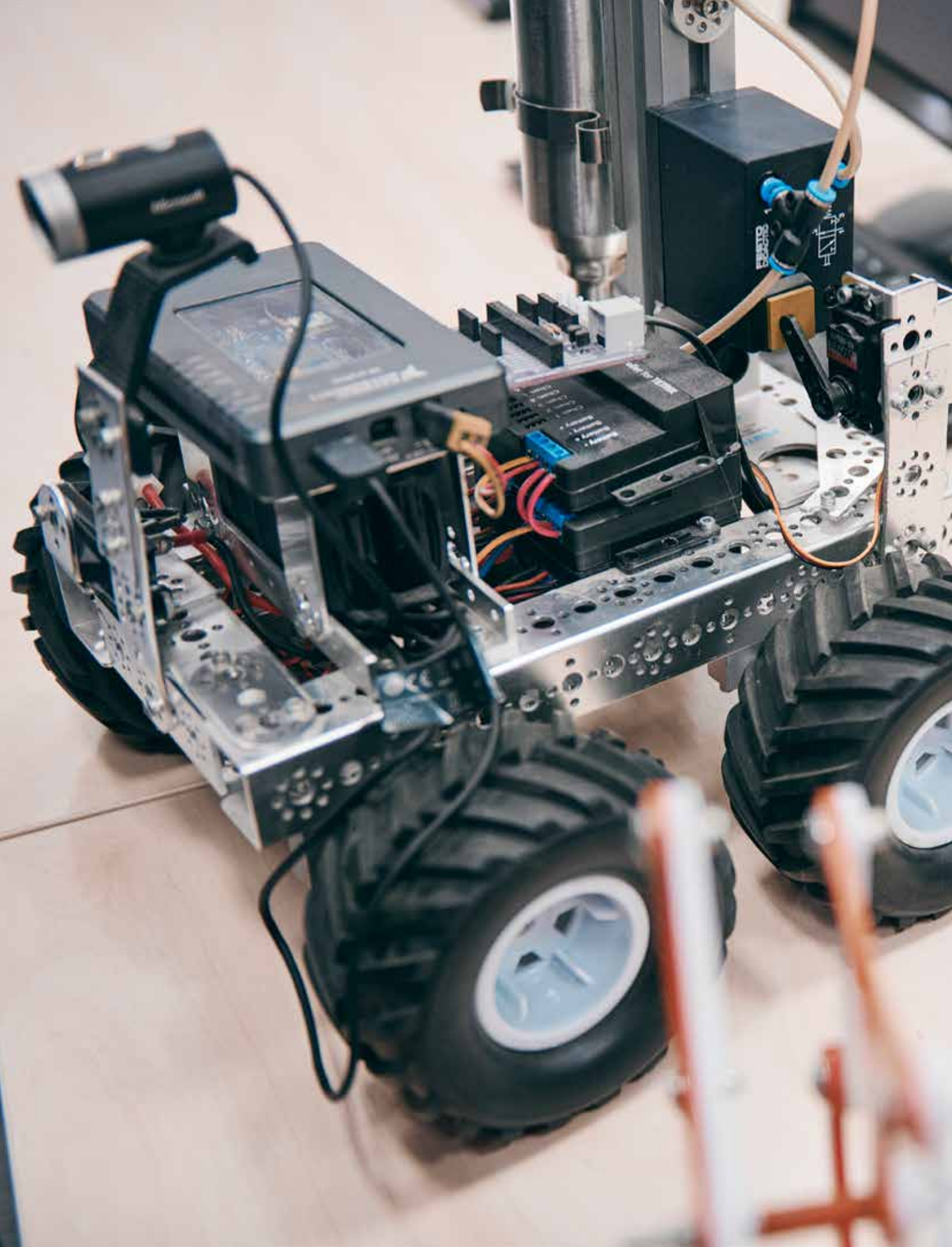

Интернационализација остаје приоритет Универзитета Црне Горе, отварајући врата глобалним знањима, партнерствима и новим могућностима развоја

Повећање видљивости кроз чланство у мрежама NUSCT и UNICA

Важно је напоменути да је Универзитет Црне Горе постао и члан NUSCT-а, мреже универзитета малих земаља и територија, као и мреже UNICA, чиме циљем побољшања своје видљивости у европском простору високог образовања, у складу са Стратегијом интернационализације за период од 2021. до 2026. године.

НАУКА

У контексту савременог друштва, гдје наука и истраживање имају кључну улогу у напредовању и развоју, Универзитет Црне Горе активно унапређује своје капацитете за научно-истраживачки рад. Ова институција ствара подстицајно окружење за истраживаче, истичући важност иновација и квалитета у научним иницијативама, чиме се позиционира као битан чинилац на глобалној научној сцени.

Као дио своје посвећености унапређењу научног и умјетничког рада, Универзитет је формирао и Одбор за стратешко планирање развоја науке и умјетности, а Лого изврсности људских ресурса у истраживању, обновљен од стране Европске комисије, потврђује престиж и квалитет Универзитета Црне Горе у европским оквирима науке и образовања.

Највиши стандарди у научноистраживачком раду

Проф. др **Ирена Оровић**, проректорка за науку

Универзитет Црне Горе је у претходном периоду значајан дио својих активности усмјерио ка унапређењу услова за квалитетан научноистраживачки рад, првенствено кроз подизање мотивације истраживача и вредновање изузетних резултата остварених у области науке и пројектних активности, као и изградњу нових и модернизацију постојећих лабораторијских капацитета.

Академска заједница Универзитета Црне Горе успјешно је реализовала бројне научноистраживачке активности, при чему је у појединим научним областима постала врло утицајна. На Универзитету се, данас, реализује око 30 научноистраживачких пројеката из националних или ЕУ научних и иновационих фондова. Уједно, у претходне три године објављено је око 1000 научних радова у реномираним часописима који су индексирани на SCI/SCIE/SSCI/AHCI листама.

Обновљен статус носиоца Логоа изврсности људских ресурса у истраживању

Када говоримо о угледу и препознатљивости Универзитета у међународним оквирима, треба нагласити да је Универзитету Црне Горе, након исцрпне евалуације од стране Европске комисије, обновљен статус носиоца Логоа изврсно-сти људских ресурса у истраживању. Ријеч је о престижном одликовању које доказује да посје-дујемо изузетне капацитете, квалитетне људске ресурсе, те да његујемо високе европске ака-демске стандарде у науци и образовању. Савјет Европе одликовао је Универзитет похвалном наградом за цјеловит приступ академском интегритету у образовању и науци. Ова два признања, заједно са низом конкретних ре-зултата остварених у науци и међународним пројектима, отворила су врата сарадње са водећим европским научним институцијама, те могућност да као успјешан и перспекти-ван универзитет учествујемо и дамо свој допринос у европском простору високог образо-вања и истраживања.

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

С циљем даље промоције и подстицања развоја науке, али и умјетничког стваралашта, формиран је **Одбор за стратешко планирање развоја науке и умјетности**. Одбор је припремио стратешки доку-мент којим су дефинисане смјернице за подстицање укупног развоја Универзитета кроз подршку на-учној и умјетничкој изврсно-сти.

У том смислу, посебно истичемо формирање **Фонда за подршку научноистраживачким активности** на Универзитету, чији је циљ да, у сарадњи са привредом и државним институцијама, обезбиједи услове за подршку научним и умјетничким пројектима. Универзитет је покренуо и нови програм за усавршавање научноистраживачких кадрова, који се спроводи сваке академске године. У оквиру овог програма, до сада је обезбијеђено више од 10 стипендија за докторанде из свих научних области, омогућавајући им истраживачке боравке на престижним европским научним институцијама. Такође, први пут су додијељене стипендије и за гостујуће постдокторанде.

Универзитет Црне Горе је увео нове категорије награђивања научника који су постигли изузетне резултате. У том смислу, издвајају се награде за оне научнике са УЦГ који су уврштени у 2% свјетских научника у својим областима, према Станфордској листи, као и за оне који су објавили радове у престижним часописима *Science* и *Nature*. Ова признања, уведена кроз нове чланове Правилника о награђивању, истичу значај изврсности у науци и доприносе међународном позиционирању Универзитета.

Универзитет данас реализује 30 научноистраживачких пројеката финансираних из националних и европских фондова, а у посљедње три године објавио је преко 1000 радова у угледним међународним часописима, што потврђује његову посвећеност науци и иновацијама

Елита из свијета науке на Универзитету Црне Горе

Универзитет Црне Горе угостио је добитника Нобелове награде за хемију, **Дена Шехтмана**, који је учествовао на научном симпозијуму **Наука и мале земље: синергија дијаспоре, матица/пријатељи Црне Горе**. Шехтман је, овом приликом, подијелио са нама своју причу о изазовима на путу до Нобелове награде, наглашавајући значај системске подршке у остварењу врхунских научних достигнућа.

Универзитет Црне Горе је имао привилегију да угости **Ивана Божовића**, истакнутог научника и професора на **Универзитету Јејл**, истраживача у престижној Брукхејвен лабораторији чија истраживања финансира фондација *Gordon and Betty Moore Foundation*. Овом приликом, Божовић нам је говорио о свом научном раду, значају повезивања дијаспоре и матичне земље, али и о породичним коријенима у Црној Гори, који су снажно обликовали његов животни пут.

Нобеловац **Константин Костја Новоселов**, почасни гост Универзитета Црне Горе, препоручио је формирање истраживачког центра за проучавање генома аутохтоних sorti грожђа, попут вранца и крстача, што би, према његовом мишљењу, допринијело развоју црногорске пољопривреде и очувању биодиверзитета. Овакав центар, сматра Новоселов, привукао би међународне стручњаке и истраживаче и оснажио научну заједницу у Црној Гори.

Отворена лабораторија за археологију поморства

Универзитет Црне Горе основао је Лабораторију за археологију поморства, као одговор на богатство и разноврсност поморске и подводне културне баштине која краси источну јадранску обалу. Овај значајан институционални искорак у истраживању поморских активности и археолошких налаза у црногорском подморју одражава свијест о потенцијалу који географски положај и природна разуђеност обале Црне Горе пружају за научноистраживачке подухвате.

Лабораторија је за релативно кратко вријеме остварила врло запажене резултате, постајући чланица UNESCO UNITWIN мреже, која укључује најпознатије свјетске универзитете који имају истраживачке програме подводне археологије. Овај успјех додатно оправдава смисао формирања Лабораторије.

Лого изврсности у истраживању, обновљен од Европске комисије, потврђује престиж и квалитет Универзитета Црне Горе у европским оквирима науке и образовања

Повезивање са научном дијаспором

Универзитет је успоставио годишње научне симпозијуме с циљем повезивања науке и научника у Црној Гори са истакнутим научницима из дијаспоре, а тиме и са престижним међународним научним центрима. На конференцији под називом **Дани научне дијаспоре** окупљају се водећи свјетски научници поријеклом из Црне Горе. То је изузетна прилика за размјену знања, идеја и искустава, што је вид подршке младим истраживачима и будућим генерацијама научника.

ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Универзитет Црне Горе је у претходном периоду остварио знатан раст буџетских средстава, што је омогућило суштинска побољшања у многим аспектима његовог функционисања. Влада је, поред осјетног подизања плата запосленим, позитивно одговорила на нове, врло квалитетне програме и пројекте развоја Универзитета, определијеливши му готово 75% више средстава у односу на период од прије неколико година.

Овакав искорак у расту и развоју Универзитета усклађен је са препорукама Европске комисије о потреби већих улагања у образовање и научноистраживачку дјелатност.

Обезбијеђена финансијска стабилност

Финансијска стабилност коју смо обезбиједили омогућила је додатна улагања у инфраструктуру, опрему и побољшање услова рада за студенте и наставно особље. Подсјетимо се да је на почетку мандата, 2021. године, буџет износио око 20 милиона евра и једва је прелазио укупан износ плата запослених на годишњем нивоу.

У 2024. години, определијељени буџет достигао је рекордан износ од 35,8 милиона евра, што представља раст од 15 милиона евра у односу на 2020. годину

Убједљивом презентацијом планова обнове и развоја Универзитета, како на инфраструктурном, тако и у организационом и кадровском погледу, успјели смо да се изборимо за рекордних 35,8 милиона евра у 2024.

Финансијска стабилност, коју је Универзитет обезбиједио, кључна је за планирано унапређење постојећих образовних програма и инфраструктурних капацитета, али и проширивања истраживачких могућности.

Средства издвојена из буџета Црне Горе за Универзитет Црне Горе од 2019. до 2024. године

Финансијска стабилност, коју је Универзитет обезбиједио, кључна је за планирано унапређење постојећих образовних програма и инфраструктурних капацитета, али и проширивања истраживачких могућности

КАПИТАЛНИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЈЕКТИ

На самом почетку мандата постало је јасно да су пред Универзитетом велики инфраструктурни изазови, који захтијевају хитне кораке како би се санирали огромни, може се рећи вишедеценијски проблеми. Наравно, циљ је стварање бољих услова за рад, наставу и научноистраживачку дјелатност. Детаљна анализа стања потврдила је да је озбиљно улагање у инфраструктуру – кроз модернизацију, реконструкцију и изградњу нових објеката ургентно, те да је то један од кључних фактора будућег развоја Универзитета.

Универзитет је, поред буџетских, у великој мјери користио и сопствена средства како би покренуо ову трансформацију. Ипак, подршка државе била је кључна за реализацију најзахтјевнијих пројеката.

Иако су изазови били велики, кренули смо одлучно, са врло јасним планом, постављеним приоритетима и визијом развоја. Данас, након нешто више од три године, резултати су очигледни – окончани су бројни капитални инфраструктурни пројекти, вриједни више милиона евра, а који су Универзитет Црне Горе у великој мјери приближили стандарду модерних европских универзитета. Данас, можемо да кажемо да смо у великој мјери обезбиједили врло модеран простор за рад, учење и истраживање, како студентима, тако и запосленима на Универзитету. Наравно, много тога нас још очекује, али ћемо и томе приступити са истим еланом и упорношћу као и до сада.

Темељ за будући напредак

Зграда техничких факултета, као чвориште универзитетског живота у Црној Гори и једно од најзначајнијих образовно-научних здања којима Универзитет располаже, добила је приоритет у обнови инфраструктуре. Унутар зграде, замијењени су сви лифтови у инвестицији вриједној око 135.000 евра, а простори су опремљени напредним системом паметне расвјете укупне вриједности од 300.000 евра. Око зграде је спроведена темељна санација атмосферске и фекалне канализације, оспособљена хидрантска мрежа, а изграђене су и нове пјешачке стазе – грађене с посебном пажњом према потребама студената и запослених. Ово је захтијевало улагање од око 280.000 евра. Поред тога, освијетљене су прилазне стазе око зграде техничких факултета, чиме је побољшана видљивост и безбједност, у пројекту вриједном готово 60.000 евра.

При крају су и остали радови на санацији екстеријера зграде техничких факултета, који обухватају обнову фасадне браварије, фасаду и хидроизолацију дијела крова. Вриједност ових радова прелази милион евра. Треба напоменути да је хидроизолација дијела крова већ извршена у претходној фази (тада је уложено око 280.000 евра).

Универзитет Црне Горе добио је сагласност на идејно архитектонско рјешење за реконструкцију и наградњу лабораторија у Ламели Ц техничких факултета.

Након дугогодишњих напора, активности на реализацији овог пројекта су већ започете. Модернизација простора укључује функционалнији распоред лабораторија, побољшање повезаности унутрашњих простора и интеграцију са научноистраживачком базом. Идејно рјешење је усвојено, а главни државни архитекта је дао сагласност на предложено.

Правовременом и компетентном реакцијом Универзитета Црне Горе, обезбијеђена су средства у износу од 3 милиона долара, као донација из Саудијске Арабије, која ће бити усмјерена за разне инфраструктурне интервенције на просторима Универзитета, прије свега у згради техничких факултета.

Амфитеатар 106 – мјера савременог образовања

Адаптација култног, за Универзитет и друштво историјски важног **Амфитеатра 106**, највеће учионице у згради техничких факултета с капацитетом од око 500 мјеста – успјешно је завршена, уносећи нови дух у простор у којем се „рађа будућност“. Реновирање амфитеатра подразумијевало је реконструкцију термотехничких и електро инсталација, архитектонске и грађевинске радове на уређењу простора, као и квалитетна ентеријерска функционална рјешења, намјештај и опрему, у складу са његовом основном намјеном.

Обновљен и модернизован, амфитеатар сада пружа оптималне услове за образовање и развој наших студената. Укупна вриједност изведених радова је приближно 500.000 евра.

Такође, обновљени су готово сви амфитеатри, као и већи број учионица и амфитеатара на Природно-математичком факултету, укључујући амфитеатар 012, 013 и 107A, као и амфитеатар 017 на Грађевинском факултету. Вриједност ових радова је око 200.000 евра. Такође, на згради Грађевинског факултета замијењена је фасадна браварија (око 100.000 евра).

Хол зграде техничких факултета – нови стандард функционалности

Хол зграде техничких факултета свечано је отворен након обимне адаптације, а вриједност радова била је око милион евра. Адаптација је обухватила пажљиво планиране архитектонске интервенције, са циљем осавремењивања простора. Њега, данас, одликују модеран изглед и побољшана функционалност, прилагођена свакодневним активностима студената и професора.

У оквиру уређења хола у згради техничких факултета, адаптирани су и простори у којима су отворени Универзитетска књижара FuturUM и Cafe Md (Мендељевијум). Простор је опремљен савременим освјетљењем, системом гријања и осталом опремом која осигурава пријатан боравак за студенте, запослене и посјетиоце.

Такође, планирано је постављање платформи за особе са инвалидитетом (ОСИ) у холу, за шта је потребно издвојити око 45.000 евра.

У сарадњи са Управом за капиталне пројекте, уз веома ангажован приступ стручних служби Универзитета и Одбора за капиталне инвестиције, потпуно је реконструисана Топлана – вриједност тог посла била је око милион евра. Такође, планирани су додатни радови на објекту, укључујући грађевинско-занатске, електроинсталацијске и термотехничке радове, за шта је потребно око 115.000 евра.

Енергетски ефикаснији и технолошки напреднији простор

У наставку реализације инфраструктурних пројеката, Универзитет Црне Горе је покренуо свеобухватну обнову зграде Филозофског/Филолошког факултета. Улагањем од око 500.000 евра у реновирање ентеријера и екстеријера, побољшани су услови за студирање и рад. Издвојеним средствима ријешен је дугогодишњи проблем прокишњавања крова и побољшана хидроизолација, док је пажљивом реконструкцијом обухваћено и уређење фасаде, као и санација зидова и плафона у кабинетима. На згради је стара фасадна браварија замијењена новом алуминијумском браваријом. Такође, канцеларијске просторије су адаптацијом добиле савремени изглед, нову естетику и енергију.

У сарадњи са Електропривредом Црне Горе, на крову зграде постављена је мини соларна електрана, у савременом приступу енергетској ефикасности и одрживом развоју. Пројекат је у завршној фази, а чека се сагласност надлежних државних органа како би се соларна електрана пустила у рад.

Такође, комплетна електроинсталација унутар зграде је обновљена, а за то је било потребно издвојити око 600.000 евра.

Припремљен је и пројекат за постављање новог система гријања и хлађења, замјене преостале дотрајале браварије, постављања термоизолационе фасаде, молерско-фарбарских радова, као и замјене лимова на згради. Процијењена вриједност ове инвестиције је нешто више од 2.5 милиона евра.

Филозофски/Филолошки факултет је спровео поступак за постављање нове ограде у дворишту факултета, вриједности 15.000 евра. Радови обухватају демонтажу старе ограде, те припрему, поправку, лакирање и монтажу нове ограде. Ово је први, али најважнији корак у планираном преуређењу дворишта зграде Филозофског/Филолошког факултета.

Имамо разлога да вјерујемо да се налазимо на прагу реализације два изузетно важна, капитална инфраструктурна пројекта у Никшићу – изградње зграде Филолошког факултета, чија је вриједност процијењена на 10 милиона евра, и фискултурне сале за потребе Факултета за спорт и физичко васпитање, у износу од преко 2,5 милиона евра.

Савремени услови за рад на Економском факултету

Завршетак још једног великог инфраструктурног пројекта, вриједног 500.000 евра, на Економском факултету, потврђује посвећеност Универзитета Црне Горе континуираном унапређењу својих капацитета и стварању модерних услова за рад и образовање. Реновиране су четири сале за извођење наставе, укупне површине готово 900 квадратних метара, са више од 400 мјеста. Сале: Медитеран, Миленијум и двије комплетно опремљене рачунарске сале сада пружају савремене услове за наставу и академске активности.

У претходној студијској години отворен је и истраживачки центар Екоф лаб, савремено опремљен и у потпуности прилагођен за истраживачки рад. За потребе бројних активности Центра за међународну сарадњу, Центра за развој каријере, Центра за бизнис и Центра за статистичку анализу адаптирана је и Сала центара.

У току је и пројекат уређења хола Економског факултета и реновирања преосталих сала – учионица. Израда главног пројекта адаптације хола и сала у приземљу Економског факултета износи 30.000 евра.

Такође, план је да се на Економском факултету адаптира простор који ће бити претворен у савремену читаоницу, а укупна вриједност овог пројекта је готово 50.000 евра.

Урађена је хидроизолација и термоизолација на крову зграда Ректората, Биотехничког и Грађевинског факултета, у укупној вриједности од око 350.000 евра. На Биотехничком факултету, поред овога, замијењена је браварија и санирана фасада, што је захтијевало 60.000 евра.

Планом адаптације предвиђена је и зграда Института за биологију мора, у вриједности инвестиције од око 120.000 евра, као и сале А1 и А3 које припадају Природно-математичком факултету, а смјештене су на Биотехничком факултету, у износу од око 85.000 евра. Такође, у плану је адаптација амфитеатра А4 на Биотехничком факултету, а вриједност тог посла је 110.000 евра.

До краја године планирамо расписивање тендера за адаптацију простора библиотеке на Правном факултету. Вриједност инвестиције процијењена је на 630.000 евра, а пројекат ће бити реализован у сарадњи са Управом за капиталне пројекте. По завршетку радова, Правни факултет ће добити савремену библиотеку и функционалан простор који ће студентима пружити боље услове за учење и истраживање.

Након 17 година, Архитектонски факултет у пуном сјају

Започетом реконструкцијом и доградњом, након 17 година, Архитектонски факултет ће проширити своје просторне капацитете са 800 на 5.000 квадратних метара. Подсјећамо да је Универзитет успјешно кандидовао овај пројекат за финансирање кроз капитални буџет, укупне вриједности више од четири милиона евра. Радови на овом здању су при крају и најављују ново поглавље у развоју Архитектонског факултета.

Такође, до краја 2024. године очекујемо расписивање међународног конкурса за израду пројекта Централне универзитетске библиотеке у кампусу Универзитета Црне Горе. Будућа библиотека осмишљена је као савремен и мултифункционалан простор, намијењен не само чувању и промоцији знања, већ и организовању разноврсних манифестација, посвећених унапређењу образовања ученика и студената.

Као посебно значајан успјех, истичемо да је Универзитет први пут ушао у програм Свјетске банке за обнову простора из јавног сектора на принципима енергетске ефикасности. Тим програмом је обезбијеђено више од 10 милиона евра за фазну реконструкцију свих објеката Универзитета.

Започета је и изградња великог амфитеатра на Грађевинском факултету, за који је издвојено 400.000 евра. На овом факултету је покренут и пројекат постављања соларних панела на равним крововима, што додатно доприноси енергетској ефикасности и одрживости објекта овог факултета.

Реконструисана зграда Музичке академије

Реконструисана зграда Музичке академије на Цетињу, некада простор британског посланства, предата је на коришћење након санације крова и спољне столарије. Овај пројекат, који је реализовао Универзитет Црне Горе, под називом „Израда конзерваторског пројекта и спровођење мјера заштите на културном добру бившег Енглеског посланства, Пријестоница Цетиње“, значајан је допринос очувању културне баштине и побољшању услова рада за студенте и наставнике Музичке академије. Радови су реализовани захваљујући гранту Министарства културе у износу од око 120.000 евра.

За зграду ФДУ донација агенције ТИКА

Обнова зграде Факултета драмских умјетности на Цетињу, смјештеног у простору бившег Турског посланства, планирана је захваљујући донацији агенције ТИКА. Овај пројекат вриједан, оквирно, 700.000 евра, омогућиће ревитализацију историјског здања, пружајући студентима савремене услове за рад. Са нестрпљењем очекујемо и завршетак радова на пројекту **три академије** на Цетињу, чији је иницијатор Универзитет. Овај капитални пројекат пружиће Универзитету импресиван простор: 5.200 метара квадратних за Музичку академију, 4.700 за Факултет драмских умјетности и 2.000 метара квадратних за смјештај сарадника. Уз то, у међувремену, након вишегодишњих напора, успјели смо да учинимо функционалним простор „заједничких намјена“ од 2.000 квадрата за потребе три академије. Овај простор има потенцијал да постане ново срце умјетничког и академског живота на Цетињу.

Такође, покренули смо иницијативу за адаптацију крова Факултета за туризам и хотелијерство у сарадњи са Општином Котор. Планом је предвиђена обнова поткровља на Поморском факултету, у инвестицији од око 400.000 евра. Пројекат, започет још 2017. године, добија наставак током 2024. године.

Изграђен нови спортски мултифункционални терен

Спортски капацитети Универзитета Црне Горе побољшани су изградњом новог - спортског, мултифункционалног терена, у кампусу Универзитета – пројектом вриједним више од 140.000 евра. Овај инфраструктурни подухват, који су финансијски подржали Министарство спорта и младих и Црногорска комерцијална банка, доприноси јачању универзитетске спортске културе и подстицању здравих стилова живота међу студентима.

Изградња овог терена је тек први корак у амбициознијем плану унапређења универзитетске инфраструктуре, с циљем да се студенти подстакну на бављење спортом на високом нивоу, у условима који се могу упоредити са онима на водећим европским универзитетима.

Реконструисана Централна универзитетска библиотека

Универзитет Црне Горе успјешно је завршио реконструкцију Централне универзитетске библиотеке, смјештене у згради техничких факултета, уложивши више од 100.000 евра. Библиотека, са читаоницом и пратећим просторијама, обновљена је у складу са најсавременијим стандардима.

Радови су обухватили комплетну замјену термотехничких инсталација за гријање, хлађење и вентилацију, електричних и водоводних инсталација, као и хидроизолацију крова изнад библиотечких просторија. Замијењена је фасадна браварија, док су обављени и бројни завршни грађевинско-занатски радови, укључујући столарске и молерске послове. Цијели простор је опремљен новим мобилијаром, прилагођеним потребама студената и запослених.

Посебна пажња посвећена је особама са инвалидитетом, па су у оквиру реконструкције уграђена сензорска врата са двостраним отварањем, као и одговарајућа ИТ опрема и мобилијар. Уграђен је плексиглас између радних мјеста у читаоници како би се омогућио индивидуални рад.

Сва рачунарска опрема је замијењена новим уређајима, а додатно су инсталирани инфо киоск и скенер великог формата, а реконструисани су и канцеларијски простори за библиотечко особље.

Такође, Универзитет је за набавку стручне литературе за потребе Централне универзитетске библиотеке определијелио скоро 100.000 евра.

Нови изглед Студентског парка

Кроз бројне пројекте модернизован је универзитетски кампус, унапријеђена је функционалност, естетика и безбједност овог простора. Изграђено је неколико паркова, од којих се посебно истиче Студентски парк који се налази на простору око техничких факултета и студентских домова, укупне површине 25.000 квадрата. Направљене су стазе, постављен је и парковски мобилијар, као и освјетљење у парку и око зграде техничких факултета, што је допринијело савременијем изгледу али и сигурности посјетилаца. Посебно смо поносни на чињеницу да је овај парк готово у цјелини (више од 300.000 евра) финансиран новцем компанија наших алумниста.

Саднице су обезбиједиле Агенција за заштиту животне средине и кинеска компанија CRBC, а пројекат је добио и подршку Главног града, који је укључио освјетљење у систем јавне расвјете.

Отворен Научно-технолошки парк

Научно-технолошки парк (НТП) Црне Горе, свечано отворен у јуну 2024. године, значајан је сегмент у развоју иновација и технологије у земљи. Објекат, који се простира на 13.000 квадрата, пројектован је према највишим европским и свјетским стандардима за институције тог типа. Завршетак овог важног пројекта након скоро деценије кашњења, услиједио је након упорног и систематичног напора Универзитета Црне Горе и Министарства просвјете, науке и иновација. Подсјећамо, Универзитет Црне Горе је оснивач Научно-технолошког парка, са учешћем у власништву од 43 процента.

Завршена Еко-ефикасна зграда

Еко-ефикасна зграда у Подгорици, пројектована као модел енергетске ефикасности и заштите животне средине, завршена је након вишегодишњег застоја у изградњи. Иако Универзитет није директно улагао средства, својим ангажовањем помогао је да се пројекат коначно реализује. Зграда, која се налази близу Ректората, важан је корак у промоцији еколошких политика у земљи. Такође, Универзитет је унутар ове зграде обезбиједио близу 500 квадрата додатног, веома модерног простора.

Инвестиције у дигиталну инфраструктуру и безбједност Универзитета

Посљедњих година, Универзитет Црне Горе усмјерио је значајна финансијска средства на обезбјеђивање савремене технолошке опреме, важне за заштиту података.

За опоравак од мрежне катастрофе 200.000 евра

Како би се обезбиједио непрекидни процес рада и заштита података, Универзитет је инвестирао у систем за опоравак од мрежне катастрофе (Disaster Recovery). У случају неочекиваних инцидената, он би омогућио брзи повратак функционисања свих сервера у згради Ректората. Вриједност ове инвестиције је близу 200.000 евра.

Резервна интернет мрежа

Обезбиједили смо и систем за резервну интернет везу (Backup Gateway) који нам омогућава континуитет интернет везе аутоматским пребацивањем на алтернативну мрежу у случају прекида главне везе. Ова инвестиција, у вриједности од 80.000 евра, осигурава непрекидан рад система.

УПС уређаји

Универзитет је, ради обезбјеђења континуираног рада и заштите опреме од прекида напајања, инвестирао у UPS уређаје, а вриједност ове инвестиције је близу 70.000 евра. Поред тога, као резервни извор енергије обезбијеђен је агрегат, такође у вриједности од 70.000 евра.

Сервер за додатно чување података

За потребе Центра информационог система обезбијеђен је сервер за додатно чување података (back up storage) у вриједности од 30.000 евра, са циљем да се ризици од губитка података сведу на најмању мјеру и обезбиједи несметан рад.

Хардверски заштитни зид

За безбједност мрежне инфраструктуре Универзитета, набављен је главни хардверски заштитни зид (firewall hardver) у вриједности од скоро 20.000 евра. Овај систем штити мрежу од спољашњих пријетњи и обезбјеђује сигурност података.

Обезбијеђене неопходне лиценце

Обезбиједили смо и лиценце за **Veeam** и **Windows** сервер, неопходне за функционисање Центра информационог система, у укупној вриједности од око 25.000 евра.

Сервер и софтвер за аудио-визуелну архиву

У току је набавка сервера и софтвера за креирање аудио-визуелне архиве Универзитета, ради пружања подршке раду и активностима Комуникацијског и ПР центра. Вриједност ове инвестиције је 30.000 евра.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА И САЈБЕР БЕЗБЈЕДНОСТ

Универзитет Црне Горе је покренуо свеобухватну дигитализацију процеса и услуга, препознајући значај модернизације за ефикасније и приступачније образовање.

Потпуно је имплементиран процес електронског уписа и електронског потписивања уговора о студирању, што је знатно олакшало процедуре за студенте и смањило оптерећење студентских служби. Покренута је и е-индекс платформа, која путем дигиталног индекса омогућава приступ услугама студентских служби.

Додатно, имплементирано је софтверско рјешење за дигитализацију постојеће документације, које укључује електронски дјеловодник са дигиталном архивом, што омогућава ефикасан рад администрације Универзитета, уз високе стандарде заштите података и сигурносне процедуре.

Дигитална трансформација

На Универзитету Црне Горе, процес уписа за нове студенте одвија се путем онлајн платформе, што омогућава брз и једноставан упис на студијски програм по избору. Платформу *upisi.edu.me* дизајнирану за потребе будућих студената, развио је UNDP у партнерству са Универзитетом Црне Горе, Министарством просвјете, науке, културе и спорта и Министарством јавне управе, дигиталног друштва и медија, уз финансијску подршку Европске уније.

Електронски систем уписа у великој мјери је редуковао логистичке и административне препреке, чинећи процес приступачнијим будућим студентима из свих крајева Црне Горе, који сада имају могућност онлајн приступа факултетима Универзитета Црне Горе путем мрежног система пријављивања. Уз апликацију се не прилажу документа, тако да нема потребе за изводом из матичне књиге рођених, али ни за свједочанствима. Кандидати у електронској пријави уносе основне податке, е-mail адресу, као и назив факултета на који се пријављују. Након регистрације и уноса јединственог матичног броја грађана (ЈМБГ), основни подаци о лицу аутоматски се преузимају из информационог система Министарства унутрашњих послова, док се подаци о успјеху у току средњошколског образовања аутоматски читавају из регистра Министарства просвјете, науке, културе и спорта.

На прву годину основних студија на Универзитету Црне Горе сваке године упише се око 3.500 нових студената, а успостављањем дигитализованог система уписа, без папирне документације, процес постаје знатно транспарентнији, једноставнији и ефикаснији.

Електронско потписивање Уговора о студирању

Нови дигитални сервис омогућен на Универзитету Црне Горе – електронско потписивање Уговора о студирању, од студијске 2023/2024. године знатно поједностављује процедуру уписа.

Електронска књига прописа

Универзитет Црне Горе успоставио је електронску књигу прописа која обухвата све релевантне документе који се односе на академски и административни рад Универзитета. Ова књига прописа континуирано се ажурира, чиме се обезбјеђује да сви корисници имају приступ на једном мјесту свим битним документима, законима и правилницима.

Дигитални индекс поједноставио административне процедуре

Универзитет Црне Горе је покренуо е-индекс платформу – дигитални индекс који је поједноставио административне процедуре за студенте и професоре, омогућивши приступ постојећим услугама студентских служби и електронским путем. Употреба ове платформе заживјела је у зимском семестру академске 2022/23. године, а развио је Центар информационог система Универзитета Црне Горе, који континуирано проширује функционалност е-индекс платформе додавањем нових опција. Ово је у претходном периоду било могуће обављати искључиво путем студентске службе организационих јединица.

Univerzitet Crne Gore
E:\Indeks

Е-индекс је поједноставио и процес уписа оцјена, омогућавајући професорима да директно уносе оцјене у систем. У перспективи, електронски индекс ће у потпуности замијенити традиционални индекс, осавременити и убрзати приступ кључним информацијама за студенте и наставно особље.

Црна Гора је постала сједиште Регионалног центра за сајбер безбједност и развој сајбер капацитета Западног Балкана, захваљујући Универзитету Црне Горе, који је имао кључну улогу у доношењу ове одлуке

Редизајниран сајт Универзитета

Универзитет Црне Горе је унаприједио свој званични сајт, посебно се фокусирајући на инклузивност и приступачност информација за кориснике. У настојању да побољша искуство за особе са инвалидитетом, имплементирале су различите функционалности, укључујући читање текста на глас, контролу контраста, промјену величине фонта и бројне друге опције, доступне преко интуитивног виџета на сајту. Поред тога, сајт је сада доступан на оба писма, ћиричном и латиничном.

Поред тога, сајт је сада доступан на оба писма, ћиричном и латиничном.

Паралелно с побољшањем приступачности, реорганизован је главни мени на сајту. Истакнуте су подршке за планирање каријере, програме мобилности, као и нове дигиталне сервисе попут електронског индекса, све с циљем унапређења ефикасности и квалитета приступа информацијама.

Сајбер безбједност кључна за општу безбједност

У времену у ком живимо, сајбер безбједност је постала кључна компонента опште безбједности. Да бисмо досегли стандарде сајбер безбједности и тиме овладали простором дигиталног свијета, потребна је тијесна сарадња академске заједнице, јавног сектора и привреде.

Званичним проглашењем одлуке француског Министарства за Европу и спољне послове и Владе Словеније, наша земља је постала сједиште Регионалног центра за сајбер безбједност и развој сајбер капацитета Западног Балкана. Била је ово врло тешка „утакмица“ са универзитетима и владама из региона, у којој је Универзитет Црне Горе имао кључну улогу у доношењу одлуке да центар буде лоциран у Црној Гори.

Центар, који је продукт пројекта *The Western Balkan Cyber Capacity Campus (WB3C)*, има за циљ стварање регионалне мреже за борбу против сајбер криминала, кроз развој капацитета са фокусом на едукацију припадника безбједносног сектора и носилаца правосудних функција, посебно специјализованих за спровођење истрага и процесуирање кривичних дјела сајбер криминала.

Едукативни програми Центра ће се спроводити у сарадњи са европским експертима за сајбер безбједност, уз подршку „Balkan Institute of Science and Innovation of the Université Côte d’Azur“ (BISI), са којим Универзитет има закључен Меморандум о сарадњи у области примијењених истраживања, иновација и трансфера савремене технологије.

Универзитет Црне Горе је прва високошколска установа на Западном Балкану која је примљена у Европски колеџ за безбједност и одбрану. Ово партнерство представља чврсту посвећеност суочавању са изазовима и све сложенијим сајбер пријетњама које расту сразмјерно глобалној повезаности свијета

Универзитет је успоставио и партнерства са приватним сектором, укључујући ICT Cortex кластер групу која окупља преко 40 ИТ компанија. Посебно се истиче организација панела посвећеног сајбер хигијени, када је Универзитет Црне Горе добио значајну донацију софтвера SubSafe у виду 500 лиценци од компаније Sky Express, препознате по дистрибуцији иновативних сајбер безбједносних рјешења.

Такође, били смо домаћини важних међународних догађаја, укључујући Европски форум „**Her Cyber Tracks**“, у организацији ИТУ-а и ГИЗ-а. Том приликом, Универзитет је презентовао своје активности у дијелу посвећеном партнерима. На овом форуму било је 50 учесника из земаља Западног Балкана, Швајцарске, Њемачке, Норвешке, Украјине, Молдавије и Грузије, са циљем јачања капацитета жена у области сајбер безбједности које активно учествују у националним и међународним процесима и преговорима о сајбер безбједности.

Постали смо дио Европског колеџа за безбједност и одбрану

Универзитет Црне Горе постао је прва високошколска установа на Западном Балкану која је примљена у Европски колеџ за безбједност и одбрану (ESDC), што је важан корак у интеграцији региона у заједничке образовне структуре Европске уније. Овим чланством, Универзитет Црне Горе добија прилику да активно учествује у развоју и спровођењу образовних и истраживачких програма из области безбједности и одбране ЕУ.

Универзитет сада има приступ специјализованим ресурсима, стручним едукацијама и финансијској подршци ESDC-а, што ће унаприједити његово учешће у организацији едукативних догађаја, конференција и истраживачких иницијатива, посебно на пољу сајбер безбједности, кључне у савременим безбједносним изазовима. Такође, преко ESDC ILIAS платформе моћи ћемо да креирамо и дијелимо е-учење садржаје и издајемо сертификате у складу с европским стандардима, што ће допринијети јачању стручности и конкурентности студената и професионалаца из Црне Горе.

Чланством у мрежи Европског колеџа за одбрану и безбједност (ESDC), Универзитет је добио могућност да у сарадњи са еминентним институцијама ЕУ реализује обуке под покровитељством и сертификацијом ESDC-а. У овом контексту на Универзитету је организована обука – Основе сајбер безбједности за професионалце изван техничке струке.

САРАДЊА СА ПРИВРЕДОМ

Универзитет Црне Горе данас је прва адреса за проналажење рјешења за све сложеније изазове са којима се као заједница сусрећемо. Повезивањем научних институција са компанијама, подстиче се конкурентност на тржишту и рјешавање друштвених и економских изазова. Ова сарадња, такође, кроз иновативне пројекте и праксе, омогућава младима да развијају вјештине потребне за суочавање са будућим изазовима.

Стратешке иницијативе за повезивање науке и привреде

Универзитет Црне Горе успоставља снажније везе са привредном заједницом кроз комерцијализацију научноистраживачких резултата, што је конкретизовано оснивањем spin-off компаније **Униспектрум (Unispektrum)**. Овом иницијативом Универзитет интензивира своју трећу димензију – поред науке и образовања – усмјерену на изградњу друштва заснованог на знању и иновацијама.

Компанија **Униспектрум** има за циљ да постане централна платформа за трансфер и комерцијализацију научних резултата.

Блиска сарадња са алумнистима омогућава укључење у пројекте од међународног значаја у партнерству са привредом и јавним сектором

Основана Франкофона канцеларија за запошљавање

Универзитет Црне Горе је један од првих универзитета у свијету који су добили подршку Франкофоне универзитетске агенције (AUF) за отварање **Франкофоне канцеларије за запошљавање**, у оквиру које се, како на нашем тако и на страним језицима, организују обуке и програми намијењени јачању предузетничких вјештина.

Франкофона канцеларија за запошљавање Универзитета Црне Горе (CEF Montenegro) основана је у сарадњи са Франкофоном универзитетском агенцијом (AUF) са циљем да допринесе развоју предузетничке културе и јачању професионалних компетенција за XXI вијек. Присутне у преко 30 градова широм свијета, Франкофоне канцеларије за запошљавање организују велики број професионалних обука и сертификација.

Универзитет Црне Горе био је домаћин десетог јубиларног Фестивала франкофоних студената, важне академске манифестације, на којој су се окупили представници са 57 универзитета из 18 земаља.

Јачање веза са привредом кроз алумни мрежу

Универзитет Црне Горе потписао је **Меморандум о сарадњи са Алумни асоцијацијом Универзитета Црне Горе (AAUCG)**, у настојању да ојача везе са бившим студентима и привредним сектором. Овај споразум има за циљ подстицање иновација, трансфер технологија и развој предузетништва, као и побољшање услова за запошљавање младих кроз менторства, програме праксе и обуке.

У оквиру ове сарадње, Универзитет је развио **интерактивну алумни платформу** која омогућава умрежавање бивших студената и подршку у њиховом професионалном развоју. Такође, представљена је прва **Алумни стратегија за период 2024–2029**, која предвиђа интензивирање сарадње са привредом и укључивање алумниста у образовне и истраживачке пројекте. Посебно је планирано финансирање научних пројеката с потенцијалом за практичну примјену.

Ова иницијатива доприноси јачању веза између академске заједнице и привреде, што ће позитивно утицати на развој друштва и економије у Црној Гори. Блиска сарадња са алумнистима омогућава укључивање у пројекте од међународног значаја у партнерству са привредом и јавним сектором.

Кроз ову сарадњу, Универзитет постаје адреса за **континуирану едукацију**, нудећи програме цјеложивотног учења, обуке и тренинге који одговарају потребама привреде за стручно усавршавање кадрова.

• CRBS • China Road and Bridge Corporation (CRBC) •
Gospodarska komercijalna banka • Erste banka • Eurobox
• Čveni grad • Hipotekarna banka • Indel • Institut
Konfigur • LD Gradnja • Latrex • Ministarstvo ekologije,
prostownog planiranja i urbanizma • Novi Volvox • Ramel
• Sin Commerce • Sport Vision • Stadion • Strabag •

HVALA

donatorima i prijateljima na pomoći koju krasí društvena
odgovornost i vizija da naš kampus u srcu našeg grada bude
zeleniji i ljepši.

Univerzitet Crne Gore

ДРУШТВЕНО ОДГОВОРАН УНИВЕРЗИТЕТ

У времену свеопштих промјена, предузимамо активности које промовишу основне друштвене вриједности и оснажују заједницу. Од ангажованости на унапређењу родне равноправности и подизању еколошке свијести, до хуманитарних иницијатива као одговора на глобалне кризе, Универзитет активно доприноси изградњи праведнијег и просперитетнијег друштва.

Промоција темељних вриједности за праведније друштво

Универзитет Црне Горе усвојио је **План родне равноправности** (Gender Equality Plan) за период 2022-2026. године, ради снажнијег поштовања ових принципа у оквиру институције.

План за родну равноправност Универзитета Црне Горе усаглашен је са националним и међународним стратешким документима и основни је инструмент у погледу постизања циљева равноправности. Овај план подстиче друштвену одговорност и служи као основа за конструктиван дијалог о значају родне равноправности у академској сфери, истовремено иницирајући конкретне мјере за унапређење положаја свих запослених.

Универзитет за подручја погођена земљотресом – заједно можемо направити разлику

Хуманитарном представом *Стаклена менажерија*, Универзитет је показао снагу солидарности, подржавајући акцију за прикупљање средстава за помоћ подручјима погођеним земљотресима у Турској и Сирији. Представу су организовали студенти Факултета драмских умјетности уз подршку Црвеног крста, а спортско-културни центар Универзитета био је испуњен до посљедњег мјеста.

Продајом више од 200 карата прикупљено је 5000 евра, што је више од обичне финансијске подршке – то је снажна порука солидарности и саосјећања наше академске заједнице.

Акција добровољног давања крви – уједињени у племенитом науму

Традиционална акција под називом *Крв није вода*, организована у сарадњи Универзитета Црне Горе и Завода за трансфузију крви, привукла је бројне учеснике. Ова акција подсјећа на важност заједништва и солидарности, али и на снагу коју имамо када се ујединимо у племенитом науму.

Пружена рука помоћи академској заједници из Украјине

Универзитет Црне Горе отворио је врата колегама из украјинске академске заједнице, позивајући десет истраживача да привремено бораве у нашој земљи.

Гостима су покривени основни трошкови живота и пружена могућност да буду ангажовани на Универзитету. У вријеме када је заједништво од суштинског значаја, Универзитет Црне Горе, на овај начин, ствара могућности за сарадњу у духу пријатељства, доприносећи ублажавању посљедица кризних ситуација.

Захваљујући успјешно спроведеним иницијативама за озелењавање, кампус Универзитета постаје зелена оаза којом ће се поносити и у којој ће уживати многе будуће генерације

Запослени Универзитета за зеленији кампус

Поштујући вриједности европске заједнице и поглавља 27, чији је циљ одрживи развој и заштита животне средине, у свим активностима које реализујемо водимо рачуна о „зеленој компоненти“. У том контексту, током претходних година, уредили смо парковске површине, оплеменили простор, поставили мобилијар, као и расвјету. Запослени Универзитета Црне Горе су се заједничким акцијама прикључили оплемењавању животног простора и у дијелу парковских површина код зграде техничких факултета и на тај начин дали свој допринос у озелењавању кампуса. Ове иницијативе подстичу свијест о важности заштите животне средине и активно укључују академску заједницу у процесе одрживог развоја, доприносећи изградњи еколошки свјесног друштва.

Током акције, кампус је обogaћен са 29 платана, 38 липа, 43 кошћеле, 51 стаблом јудиног дрвета, 42 маслине, 41 бором пињолом и живом оградом од фотиније. Засађено је укупно 886 садница.

Уједињени, створили смо зелену оазу релаксације, рекреације и социјалне интеракције.

Такође, у просторијама Ректората постављене су станице за рециклажу под мотом „**Баци праву ствар на право мјесто! Ради то често!**“, а пројекат се полако имплементира и на осталим универзитетским јединицама.

Студенти саде за будућност

У оквиру пројекта **Стабло знања**, у Студентском парку Универзитета Црне Горе посађено је више од стотину садница.

Пројекат је покренуо Студентски парламент Универзитета Црне Горе (СПУЦГ), са идејом да сваки дипломирани студент може да посади своје „стабло знања“, као симбол доприноса заједници и животној средини. Акција обједињује елементе образовања, еколошке одговорности и сарадње са различитим институцијама.

У реализацији пројекта учествовали су студенти, представници Универзитета, Агенција за заштиту животне средине и компанија Зеленило, који су заједно допринијели озелењавању парка. Посађене су различите биљне врсте, укључујући *Carpinus orientalis* или бијели граб, декоративни жбун калина и *Quercus ilex*, у народу позната као „црника“.

Нова зелена зона Универзитетског парка обogaћена је са више од стотину стабала платана, липа, маслина и борова

Лигатура – прича о културном наслеђу

Универзитет Црне Горе обогатио је свој кампус постављањем вајарског дјела Лигатура професора Миливоја Мишка Бабовића. Ова скулптура симболизује нераскидиву везу умјетности и културног наслеђа Црне Горе.

Лигатура је инспирисана словима из Октоиха првогласника, прве штампане књиге у Црној Гори из 1494. године, чиме се одаје почаст овом културном споменику и улози у развоју европске штампарске традиције. Дјело, које је настало уз подршку штампарије Обод, након 30 година заборава, уз сагласност Националне библиотеке и подршку управе Универзитета Црне Горе, постављено је у Студентском парку као симбол образовања, умјетности и културног наслеђа.

У новој зеленој зони – платани, липе, маслине и борови

На иницијативу Универзитета Црне Горе, реализована је још једна акција садње и озелењавања универзитетског кампуса у зони између техничких факултета и студентског дома.

У овом племенитом подухвату учествовали су запослени, представници Студентског парламента и најмлађи чланови породица запослених, чинећи акцију симболом заједништва и бриге за животну средину.

Нова зелена зона универзитетског парка обогаћена је са више од стотину стабала, међу којима се истичу платани, липе, маслине и борови.

Акција је била више од еколошке иницијативе – она је снажан корак ка одрживом развоју и симбол је дугорочне посвећености Универзитета очувању природе.

Зхваљујући оваквим иницијативама, кампус Универзитета Црне Горе постаће зелена оаза којом ће се поносити и у којој ће уживати будуће генерације.

ПОДСТИЦАЊЕ ЈАВНЕ РИЈЕЧИ

Говорећи о стварним промјенама које су се десиле, не можемо а да се не осврнемо на чињеницу да је Универзитет Црне Горе, током дужег периода, био перципиран као затворена институција која је функционисала изван оквира јавног живота и друштвених процеса. Овај наратив о неприступачности, одвојености од стварних друштвених изазова и потреба заједнице, утицао је на формирање представе о Универзитету у јавности.

Ипак, кроз континуиране и пажљиво осмишљене акције, Универзитет је ојачао и своју улогу у друштву и у великој мјери промијенио увријезене перцепције.

Разговори о кључним друштвеним питањима

Подстицање културе дијалога, нарочито размјене мишљења засноване на знању, једна је од основних улога Универзитета.

Универзитет Црне Горе покренуо је серију јавних трибина, чиме, као институција од јавног интереса, активно доприноси преиспитивању и рјешавању кључних питања важних за друштво. Ове трибине омогућиле су дијалог из научног и експертског угла, доносећи корист не само доносиоцима одлука, већ и друштву у цјелини.

Наводимо неке од њих:

- Универзитет Црне Горе између науке, етике и политике;
- Украјина – узроци и посљедице;
- Пандемија COVID-19: митови, чињенице и посљедице;
- Тржиште: добар слуга, лош господар – Како даље?;
- Правни стандард – угледни правник;
- Образовање, иновације и трансфер знања у пољопривреди – изазови и перспективе;
- У тежњи за јавним интересом – дometи урбанизма и архитектуре;
- О (о)средњем образовању.

Универзитет Црне Горе покренуо је серију јавних трибина, доприносећи преиспитивању и рјешавању важних друштвених питања

На Универзитету се разговарало и о другим важним питањима: **Електроенергетика као потенцијални генератор црногорског економског раста, Изазови туристичког вођења у Црној Гори, Криза у образовању – друштво у кризи и Окружење без баријера** у сарадњи са Удружењем паралигичара Црне Горе. Такође, одржане су трибине на тему **Библиотеке у 21. вијеку: између носталгије и еволуције**, као и **Младост (дез)интеграција**, у сарадњи са организацијом **Крш**.

Покренут подкаст *Кључне ријечи*

У контексту промоције вриједности библиотекарства, науке, образовања и културе дијалога, Универзитет је покренуо подкаст под називом *Кључне ријечи*. Ова иницијатива је важан корак у стварању платформе за размјену знања и принципа хуманог друштва.

Кључне ријечи ће, захваљујући разговорима са професорима, доцентима, сарадницима, свршеним и активним студентима Универзитета, као и библиотекарама, научницима и умјетницима изван наше академске заједнице, подстицати широку јавност, а посебно младе, да боље разумију улогу науке и стваралаштва. Овај подкаст истиче важност дијалога о темама које су од суштинског значаја за наше друштво и указује на потенцијал који библиотеке и академска заједница имају у развоју различитих сегмената друштвеног живота. На овај начин, Универзитет отвара простор за критичко разматрање значајних тема и постаје активни учесник у друштвеном дијалогу.

Подкаст се реализује у сарадњи Централне универзитетске библиотеке, Ректората и Факултета драмских умјетности. Емисије се емитују два пута мјесечно путем медијских канала Универзитета и ЦУБ-а, укључујући званични сајт, Јутјуб канал и профиле на друштвеним мрежама **Фејсбук**, **Инстаграм** и **Твитер**.

Унапријеђени канали комуникације

Званични сајт Универзитета Црне Горе развијен је као информативни портал – платформа за дијалог и размјену идеја са циљем да правовремено и свеобухватно информише не само академску већ и ширу јавност. И остали канали комуникације Универзитета Црне Горе, укључујући друштвене мреже, интензивно прате трендове, што је резултирало и повећањем броја пратилаца. Такође, формиране су и активирани вајбер групе за студенте и наставно особље ради правовременог обавјештавања о свим дешавањима на Универзитету и његовим јединицама.

УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

У последњих неколико година, Универзитет Црне Горе посвећено ради на унапређењу стандарда за своје запослене и студенте кроз низ циљаних програма и иницијатива. Универзитет пружа подршку запосленима, омогућавајући им рјешавање стамбених и здравствених потреба, док студентима обезбјеђује ресурсе за професионални развој и боље услове током студија. Оваквим приступом ствара се подстицајно радно окружење и унапређује социјални и економски стандард свих чланова академске заједнице.

Пројекти стамбеног и здравственог збрињавања за запослене

Универзитет Црне Горе активно ради на унапређењу животног стандарда запослених кроз важне пројекте – стамбено збрињавања и здравствену подршку.

У претходном периоду (2021. и 2022. године) за запослене је, на име стамбених кредита оредијељено више од 800.000 евра. Завршен је и пројекат идејног рјешења за стамбени комплекс **Унистан 3**, а у сарадњи са приватним инвеститорима реализовани су уговори о изградњи два стамбена објекта, чиме ће Универзитет добити око 20 нових стамбених јединица. Један број ових јединица ће бити коришћен за смјештај сарадника у настави, гостујућих професора и истраживача, док ће преостале бити распоређене запосленима, омогућавајући им рјешавање стамбеног питања.

Такође, Универзитет је у сарадњи са општином Котор и партнерским институцијама потписао уговоре о изградњи 25 станова намијењених просвјетним радницима и запосленим на Универзитету Црне Горе са пребивалиштем у општини Котор. Предмет уговора је уступање парцеле за изградњу стамбеног објекта и комунално опремање парцеле. Овај пројекат, чији је почетак радова планиран за наредну годину, а завршетак у року од три године, омогућава рјешавање стамбених потреба под повољним условима за запослене који овај проблем нијесу ријешили у претходном периоду.

Реализовани су уговори о изградњи два стамбена комплекса, у којим ће Универзитет добити око 20 нових јединица за рјешавање стамбеног питања својих запослених

Поред овога, Универзитет је својим запосленим обезбиједио бесплатан приступ добровољном здравственом осигурању, што укључује редовне систематске прегледе и могућност ванболничког лијечења до 1000 евра годишње.

Ради унапређења стандарда запослених, купљено је и ново комби возило за потребе наставног кадра на релацији Подгорица – Никшић.

Универзитет је запосленима обезбиједио бесплатно здравствено осигурање са прегледима и ванболничким лијечењем до 1000 евра годишње

Посвећени унапређењу квалитета студентског живота

Универзитет Црне Горе посвећен је унапређењу квалитета студентског живота кроз разноврсне инфраструктурне и програмске активности. Поред Универзитетског спортско-културног центра, који нуди савремену инфраструктуру за спортска и културна дешавања, изградње савременог мултифункционалног терена, у кампусу Универзитета, и покретања првог студентског научног часописа, Универзитет спроводи акцију којом је бруцошима обезбијеђена **Европска омладинска картица**. Њоме је могуће остварити 250 попушта у земљи и више од 70.000 попушта широм Европе. Осим тога, на располагању им је, бесплатно, **Jobiri** – дигитални савјетник за запошљавање, што олакшава њихов улазак у свијет професионалног развоја.

Фокус у наредном периоду биће на јачању ваннаставних активности и унапређењу услова студирања, чиме Универзитет потврђује своју посвећеност студентима у њиховом академском и личном развоју.

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА

Потписивањем бројних споразума са државним и привредним субјектима, Универзитет Црне Горе активно доприноси развоју важних друштвених области и има значајну улогу у реализацији пројеката који доприносе свеукупном друштвеном напретку.

Успостављање кључних партнерстава

2021

Потписан Меморандум о сарадњи са Министарством капиталних инвестиција

Универзитет Црне Горе и Министарство капиталних инвестиција потписали су Меморандум о сарадњи, којим се дефинише заједничко дјеловање у областима енергетике, саобраћаја, рударства и других сфера у надлежности овог министарства. Сарадња има за циљ унапређење научно-образовних и истраживачких активности, укључујући заједничке пројекте, конференције и издавања публикација, као и омогућавање студентима да стекну практична знања у оквиру кооперативног образовања на Универзитету.

2021

Са Министарством екологије, просторног планирања и урбанизма на заштити животне средине

Универзитет Црне Горе и Министарство екологије, просторног планирања и урбанизма потписали су Меморандум о сарадњи, којим се дефинишу заједничке активности у областима заштите животне средине, просторног планирања и урбанизма. Сарадња ће укључивати измјене наставних планова са акцентом на еколошко планирање, развој

платформи за еколошку сарадњу у оквиру иницијативе 17+1, као и заједничке апликације за европске пројекте у области екологије. Договорена је и подршка Министарства у оквиру новоформираног Института за напредне студије на Универзитету, с циљем развоја научних истраживања и подршке еколошким и урбанистичким иницијативама.

2021

Унапређење научно-образовне и истраживачке дјелатности

Управа јавних радова и Универзитет Црне Горе потписали су Меморандум о сарадњи, који омогућава заједничке активности у научно-образовној и истраживачкој дјелат-

ности, као и стручно савјетовање. Сарадња обухвата организацију заједничких догађаја од јавног значаја, заједничке публикације и омогућава студентима стицање практичних знања у складу са принципима дуалног образовања. У оквиру овог споразума, Универзитет ће учествовати у изради закона и стратешких докумената, пружајући подршку у развоју релевантних пројеката који се финансирају из капиталног буџета Владе Црне Горе.

2021

Са Министарством јавне управе, дигиталног друштва и медија, радимо на промоцији модерне технологије

Министарка јавне управе, дигиталног друштва и медија Тамара Срзентић и ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, потписали су Меморандум о сарадњи, којим се предвиђа заједничко дјеловање у областима дигиталних технологија и едукације, као и у различитим иновативним активностима. Овај споразум је основа

за ближу сарадњу у развоју дигиталних вјештина и ИТ кадра, као и за сузбијање дигиталног јаза у јавном и приватном сектору, у складу са недавно усвојеном Стратегијом дигиталне трансформације. Циљ сарадње је стварање подстицајног окружења за нова занимања и модерне технологије.

2021

Фонд за подршку студентским филмовима

Ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и директор Филмског центра Црне Горе, Сехад Чекић, потписали су Уговор о сарадњи који има за циљ унапређење квалитета студентских филмова на Факултету драмских умјетности. Овим споразумом успостављен је Фонд за студентске филмове, којим ће се, како је планирано, они финансирати по паритетном моделу улагања, гдје обје стране доприносе подједнако, са 50% од укупног износа.

Одлуке о додјели средстава доносиће стручна комисија, а финансијска средства морају бити утрошена на територији Црне Горе, чиме се подстиче развој локалне кинематографске заједнице.

Универзитет Црне Горе потписао Споразум о сарадњи са Министарством јавне управе и дигиталних медија и *ICT Cortex*

Потписивањем Споразума о сарадњи између Министарства јавне управе, дигиталног друштва и медија, Универзитета Црне Горе и *ICT Cortex*, покренут је заједнички напор у рјешавању недостатка квалификованих ИТ стручњака у Црној Гори. Овај споразум обухвата реализацију програма образовања и пројеката у области информационих технологија, с циљем развоја кадрова који ће одговорити на потребе тржишта и подржати процес дигитализације. Процјена је да, у овом тренутку, недостаје око 500 ИТ стручњака, што је изазов за успјешну дигиталну трансформацију.

Сарадња Универзитета Црне Горе и Министарства економског развоја за подстицај економског и друштвеног напретка

Ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и министар економског развоја, мр Јаков Милатовић, потписали су Меморандум о сарадњи заснован на принципима заједничког дјеловања у правцу развоја економије и друштва Црне Горе. Овај документ, који се надовезује на препоруку Европске уније из маја 2021. године, посебно наглашава значај такозване „треће мисије“ Универзитета, која поред образовања и истраживања укључује активну сарадњу с локалном заједницом и привредом.

Јачање академске и предузетничке сарадње – Универзитет Црне Горе и Технополис потписали Меморандум о сарадњи

Ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и в.д. извршног директора Иновационо предузетничког центра Технополис, Ђорђије Маловић, потписали су Меморандум о сарадњи, чиме су формализовали дугорочно стратешко партнерство ове двије институције. Споразум предвиђа интензивирање заједничких активности у области научних истраживања и технолошког развоја,

са посебним акцентом на примјени иновација и развоју предузетничких вјештина међу студентима и академским особљем.

Оваква партнерства додатно оснажују улогу универзитета у друштву, омогућавајући примјену научних знања у пракси. Истовремено, доприносе јачању иновативног еко-система и предузетничке културе у Црној Гори кроз приступ ресурсима Технополиса за научна истраживања и студентску праксу.

2022

Сарадња Универзитета Црне Горе и Кошаркашког савеза на унапређењу спорта и образовања

Протокол о сарадњи, потписан између Универзитета Црне Горе и Кошаркашког савеза Црне Горе, има за циљ унапређење положаја кошарке међу студентима и у широј заједници, развој стручног кадра и подстицање едукације спортиста с посебним акцентом на цјеложивотно учење. Протоколом су предвиђене активности као што су лиценцирање и сертификација стручног кадра у кошарци, подизање свијести о значају едукације спортиста и заједничке апликације за пројекте код домаћих и међународних донатора.

2022

Протокол о сарадњи са Шаховским савезом

Делегација Универзитета Црне Горе примила је студенте Универзитета који су постигли запажен успјех освојивши 15. мјесто на незваничном универзитетском првенству свијета у шаху, на којем је учествовало 150 тимова. У знак подршке и афирмације шаха на Универзитету,

ректор Божовић и предсједник Шаховског савеза Црне Горе, Јован Миловић, потписали су Протокол о сарадњи. Овај документ предвиђа реализацију програма који ће допринијети популаризацији шаха међу студентима и његовој интеграцији у образовни систем, чиме се истиче значај шаха као спорта и интелектуалне дисциплине.

2022

Универзитет Црне Горе и Еко-фонд успоставили сарадњу у области одрживог развоја и заштите животне средине

Ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и директор Еко-фонда, Драшко Бољевић, потписали су Меморандум о сарадњи који омогућава ангажовање универзитетских експерата у пројектима из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Ова сарадња ће подстаћи развој стратешких докумената и заједничких истраживања, те подржати Еко-фонд у спровођењу активности значајних за одрживи развој Црне Горе.

2023

Универзитет Црне Горе и Менса на промоцији интелектуалних капацитета студената и запослених

Ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и предсједник Менсе Црне Горе, Данило Воротовић, потписали су Протокол о сарадњи којим се студентима и запосленим Универзитета омогућава бесплатно полагање IQ теста и улазак у чланство Менсе. Ова иницијатива промовише интелектуални развој и подстиче препознатљивост знања и вјештина на међународном нивоу.

2023

Универзитет Црне Горе и 13. јул – Плантаже потписали споразум о сарадњи у области пољопривредних и технолошких наука

Потписивање Меморандума о сарадњи између Универзитета Црне Горе и компаније **13. јул – Плантаже**, поставља темеље за будуће заједничке активности у пољопривредним и технолошко-техничким наукама. Споразум предвиђа интензивну сарадњу Универзитета, нарочито Биотехничког факултета, и компаније у областима виноградарства и винарства, са циљем подршке иновацијама и развоју стратешких пројеката у Црној Гори.

2024

Универзитет Црне Горе и Филмски центар потписали уговор за подршку студентском филму

Универзитет Црне Горе и ЈУ Филмски центар Црне Горе потписали су уговор о сарадњи усмјерен на развој студентског филма и подршку младим креаторима у аудио-визуелној индустрији. Сарадња ће обухватити програме филмске едукације, развој нових умјетничких садржаја и учешће студентских радова на домаћим и регионалним фестивалима, уз подршку Факултета драмских умјетности.

2024

Универзитет Црне Горе и Скупштина Црне Горе сарађују на унапређењу дигитализације и сајбер безбједности

Меморандум о сарадњи Универзитета Црне Горе и Скупштине Црне Горе поставља темеље за развој дигиталних капацитета и сајбер безбједности кроз иновације у примјени вјештачке интелигенције. Овај споразум обухвата партнерство у оквиру универзитетског Иновационог хаба за сајбер безбједност и реализацију пројеката усмјере-

них на развој напредних софтверских рјешења и подршку дигиталној писмености, са циљем јачања технолошких компетенција у Црној Гори. Меморандум су потписали ректор Универзитета Црне Горе, проф. др Владимир Божовић, и генерални секретар Скупштине Црне Горе, мр Александар Кларић.

ФУТУРУМ – 50 ГОДИНА УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ

Универзитет Црне Горе ове године обиљежава педесет година постојања – јубилеј који слави богато наслеђе и значајна постигнућа, али и отвара перспективе за будући развој. Овај изузетно важан тренутак, симболизован ријечју ФутурУМ, представља везу између прошлости и будућности – рефлексiju на постигнуто и визију онога што предстоји. Ове године прослављамо континуитет академске изврсности и напредних идеја, као и улогу Универзитета као темеља интелектуалног, научног и друштвеног напретка Црне Горе.

Током године организовали смо низ активности како бисмо на адекватан начин обиљежили јубилеј и истакли улогу коју Универзитет има у образовном и научном простору. Догађаји које смо планирали осмишљени су тако да обухвате сва поља на којима Универзитет дјелује, од науке и образовања до културе и друштвене одговорности.

Објавили смо обимну Монографију – документ о историји и развоју Универзитета, али и свједочанство о његовој снажној повезаности са развојем Црне Горе, организовали велики број различитих научноистраживачких, образовних и културних садржаја, тематских конференција, направили филм посвећен јубилеју Универзитета и успоставили Фестивал умјетности науке и културе – ФУНК.

Стратешки оквир за десетогодишњи развој

Свјесни неопходности стручне и професионалне анализе тема важних за будући десетогодишњи развој Црне Горе, у години јубилеја, покренули смо серију округлих столова. Биле су то платформе за размјену знања и искустава, гдје смо разматрали конкретне изазове и проблеме који утичу на наш друштвени и економски контекст.

Кроз анализе и конструктивне дискусије, предложени су могући путеви рјешавања и стратешки кораци за превазилажење препознатих проблема. Резултати ових разговора биће достављени релевантним институцијама, чиме Универзитет Црне Горе потврђује своју улогу активног учесника у јавном дијалогу и подршци развоју наше земље. Крајњи циљ је публикација под насловом **Црна Гора 2024–2034: визија и препоруке Универзитета Црне Горе**, која ће бити званично предата на разматрање Влади и Скупштини Црне Горе, али и доступна стручној и широј јавности.

Ради подстицања дискусије о важним темама и изазовима, организовано је 13 округлих столова и трибина као што су: **Крузинг и културни туризам у туристичкој понуди Црне Горе**, **Мир као основна друштвена вриједност**, **Педесет година од Устава СФРЈ**, **Здравље за све – изазови будућности**, **Црногорски језик, књижевност и култура на Универзитету Црне Горе**, **Економски изазови Црне Горе**, **Рјечни сливови Црне Горе – интегрална пројекција развоја**, **Заштита животне средине – изазови и перспективе у области управљања отпадом**, **Интернационализација и иновације у образовању за XXI вијек**, **Дигитална трансформација – деценијски развој Црне Горе**, **170 година од војне реформе књаза Данила Петровића Његоша** и **Путем нових васпитно-образовних перспектива – курикулУМ у пракси**, чиме Универзитет Црне Горе показује своју дубоку посвећеност дијалогу и стварању конструктивних рјешења за актуелне проблеме у друштву.

Монографија 1974–2024 – кључни аспекти развоја

У години када Универзитет Црне Горе, под називом ФутурУМ, обиљежава 50 година постојања, објавили смо **монографију** посвећену јубилеју – важан документ који на свеобухватан начин приказује све најзначајније аспекте развоја ове институције. Публикација садржи приче и сјећања која осликавају богату историју Универзитета, заједно с материјалним свједочанствима која потврђују његов значај и улогу у друштву.

У години када Универзитет Црне Горе, под називом ФутурУМ, обиљежава 50 година постојања, објавили смо монографију посвећену јубилеју – важан документ који на свеобухватан начин приказује све најзначајније аспекте развоја ове институције

Кроз анализе кључних догађаја, постигнућа и изазова, монографија истражује како је Универзитет Црне Горе обликовао образовни систем и допринио културном и научном развоју земље.

Монографија, такође, истиче важност сарадње академских заједница и институција, што је кључно за даљи развој и иновације у образовању. Она је платформа за дијалог о актуелним питањима у друштву, као и за подстицање младих генерација да активно учествују у стварању своје будућности.

Свечана академија поводом јубилеја – слобода се осваја знањем

Као кључна институција високог образовања, током 50 година постојања, Универзитет је значајно утицао на друштвену трансформацију, доприносећи изградњи друштва у којем се слобода осваја знањем и иновацијама. По утиску присутних, али и оних који су имали прилике да је гледају у директном ТВ преносу, на импресивно организованој **Свечаној академији**, централној прослави овог јубилеја, у Универзитетском спортско-културном центру окупиле су се бројне званице – државни званичници, представници академске заједнице, дипломате, студенти и други угледни гости.

Од свог оснивања, Универзитет је био простор за истраживање и размјену идеја, мјесто на којем су се рађале нове вриједности које су мијењале и обликовале друштво

Ово је била прилика за рефлексију на богату историју и допринос Универзитета Црне Горе образовању, науци и културном стваралаштву. Од свог оснивања, Универзитет је био важан простор за истраживање и размјену идеја, мјесто на ком су се рађале нове вриједности које су мијењале и обликовале друштво. Студенти и професори, као носиоци знања и иновација, имају важну улогу у иницирању ових значајних промјена у друштву и активно доприносе његовом развоју у различитим областима.

На свечаности је наглашено да снага Универзитета лежи у његовој способности да инспирише, повезује и оснажује појединце, стварајући заједницу посвећену знању, истраживању и креативности.

ФУНК

У години јубилеја успоставили смо Фестивал умјетности, науке и културе – ФУНК (FANK), осмишљен са циљем да постане амблем Универзитета Црне Горе.

Овај иновативни концепт замишљен је да се, као традиционалан, настави и у наредним годинама. Јединствена платформа, која повезује различите дисциплине, формате и ствара простор за друштвени дијалог, окупила је студенте, умјетнике и научнике из региона и свијета, нудећи богат програм, отворен за јавност, чиме је остварен циљ повезивања културе, науке и умјетности на једном мјесту.

¹Festival umjetnosti, nauke i kulture Univerziteta Crne Gore

Као кључна институција високог образовања, током 50 година постојања, Универзитет је значајно утицао на друштвену трансформацију, доприносећи изградњи друштва у којем се слобода осваја знањем и иновацијама

Послије написаног

Извјештај који смо представили у овој публикацији доноси преглед најважнијих постигнућа Универзитета у протекле три године. Иако није било могуће сабрати све што је урађено у овом периоду, трудили смо се да издвојимо кључне резултате који на најбољи начин осликавају наш труд и напредак.

Настављамо даље с јасним планом и визијом – да градимо Универзитет који ће успјешно одговарати изазовима савременог друштва и доприносити његовом развоју.

ИЗВЈЕШТАЈ
ПРЕГЛЕД ТРОГОДИШЊЕГ МАНДАТА

ИЗДАВАЧ
Универзитет Црне Горе
децембар 2024.

ЗА ИЗДАВАЧА
Проф. др Владимир Божовић
ректор Универзитета Црне Горе

УРЕДНИК ИЗДАЊА
Лидија Лакић
руководилац Комуникацијског и ПР центра

САРАДНИК У ПРИПРЕМИ
Дијана Јовановић
шеф кабинета ректора

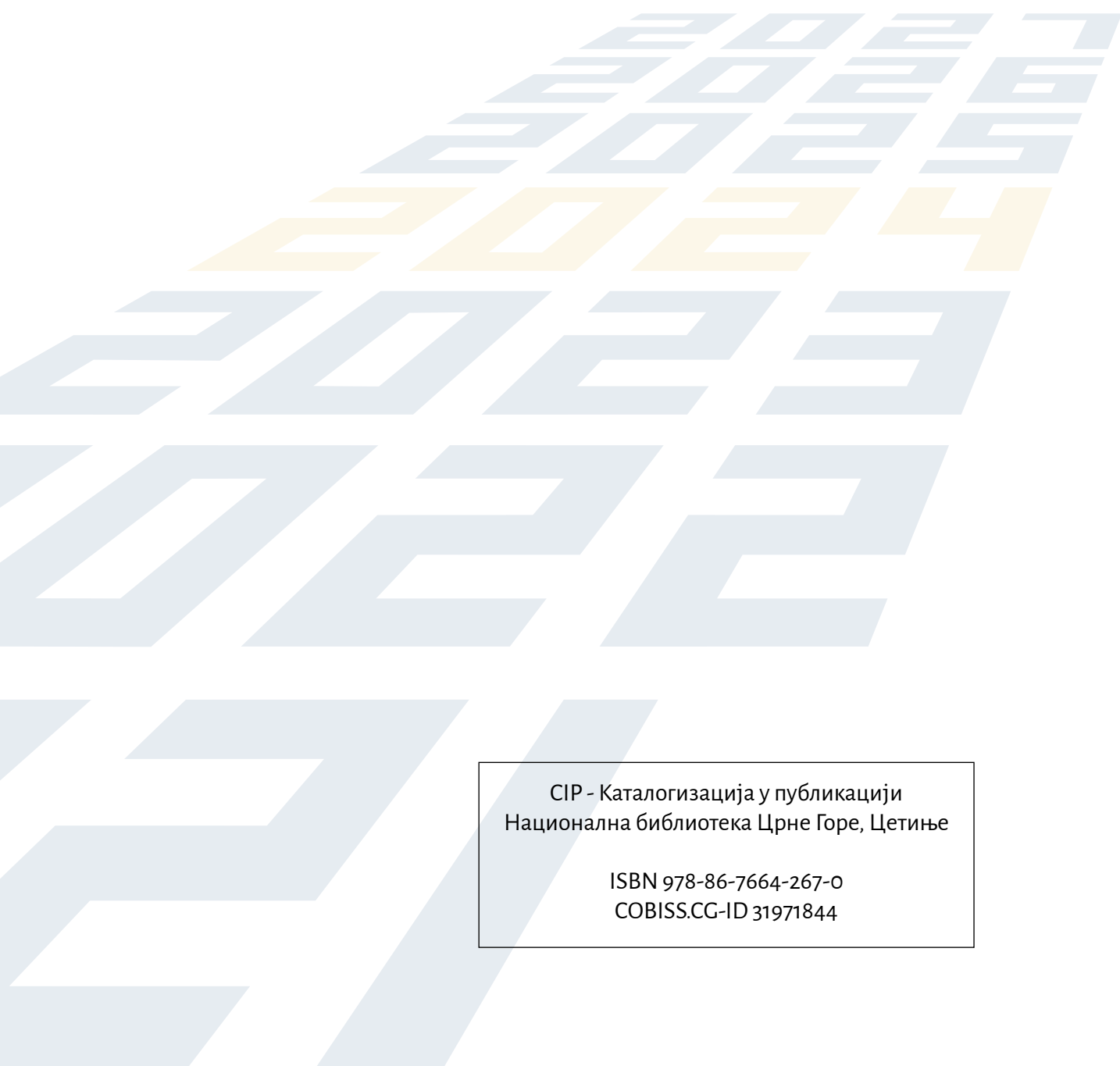
УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ
Милена Стојнић
Комуникацијски и ПР центар

ЛЕКТУРА
Соња Живаљевић

ФОТОГРАФИЈЕ
Душко Миљанић
Дејан Калезић
Иља Иванов
Небојша Николић
Ђорђе Цмиљанић
Архива УЦГ

ШТАМПА
Голби д.о.о. Подгорица

ТИРАЖ
300 примјерака

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-7664-267-0
COBISS.CG-ID 31971844

Пет деценија Универзитета Црне Горе

Луча будућности

